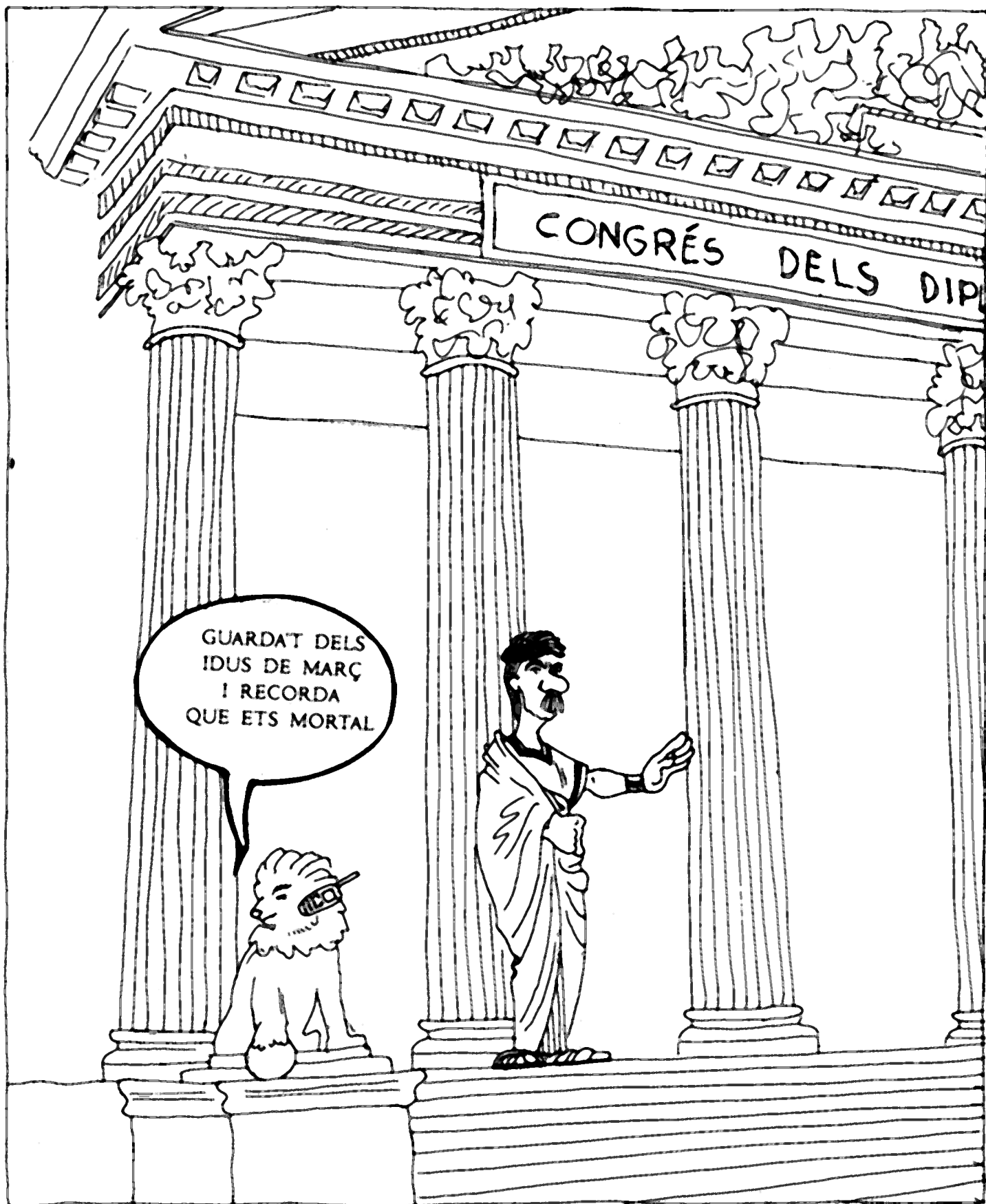

flordecard

Sant Llorenç des Cardassar * Març del 2004 * núm. 313

Serveis públics, empreses privades

En els darrers anys hem pogut comprovar com una gran part dels serveis públics que inicialment eren atesos per funcionaris de l'Estat o de les administracions autonòmiques o locals, anaven a parar a mans d'empreses privades. Així, sense pretendre cap tipus d'exhaustivitat, tenim, per exemple, la recollida dels fems -complementada per les estacions de transferència, l'eliminació dels residus i el reciclatge-, la recaptació de les contribucions, la neteja de les escoles, la seguretat en els aeroports i en el Consell de Mallorca, la ITV, la distribució de l'aigua dolça, l'explotació de la platja de Sa Coma, els serveis complementaris del tren en favor d'Aumasa... i fins i tot, segons han insinuat, l'edició de les notícies a la futura televisió autonòmica i el servei de correus de l'Estat.

Què passa aquí? És que volen eliminar tot vestigi de gestió pública i anar cap a una privatització total dels serveis? Si és així, com sembla, hi guanyen o hi perden els usuaris?

D'una banda, és evident que les empreses concessionàries pretenen aconseguir uns beneficis, sinó no se'n farien càrrec, per la qual cosa és de suposar que aquest benefici augmenta el cost del servei i, per tant, la factura que hem de pagar nosaltres. D'altra banda, aquest augment es podria justificar si el resultat fos més eficient fet per una empresa privada que per uns funcionaris, una afirmació que temps enrera potser seria més justificable que avui en dia, ja que els empleats públics estan tan capacitats com qualsevol altre per desenvolupar la seva tasca. Basta pegar un cop d'ull a molts dels serveis que hem comentat com exemple per comprovar que la seva efectivitat no és tan exquisita com seria desitjable.

Un motiu probable d'aquesta actitud és que els polítics, privatitzant els serveis, s'estalvien molts de malsdecap ja que traslladen la responsabilitat a l'empresa concessionària, i com que les concessions solen ésser per bastants d'anys les reclamacions per deficiències solen acabar en no-res, per l'entrebanc que suposa haver de recórrer als tribunals.

I tampoc no es pot descartar la possibilitat de què a l'hora d'atorgar la concessió algun polític sense escrúpols s'embutxaqui alguna comissió, circumstància difícil de demostrar per l'evident manca de documentació al respecte, però que adesiara es fa pública gràcies a la tasca dels mitjans de comunicació.

Siguin quines siguin les motivacions, la realitat és que anam cap a un capitalisme total, on l'empresa privada es fa càrrec de gairebé tots els serveis públics. Si en sortirem guanyant o perdent només el temps hi dirà.

Flor de Card

Revista d'informació general de Sant Llorenç des Cardassar (Mallorca)

Adreça: carrer de Sant Llorenç, 36

Correu electrònic: flordecad@wanadoo.es

Telèfon: 971 569119

Publicitat: Ignasi Umbert: 670 355462

Març de 2004. Número 313

Dipòsit legal: 765-1973

Edita: Associació cultural Flor de Card

Imprimeix: Gràfiques Muntaner (Manacor)

Director: Josep Cortès i Servera

Consell de Redacció: Felip Forteza, Guillem Quina, Guillem Soler, Joan Santandreu i Ignasi Umbert.

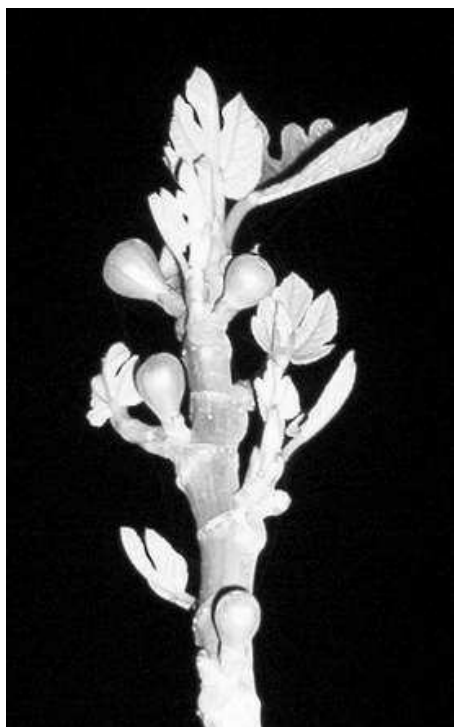
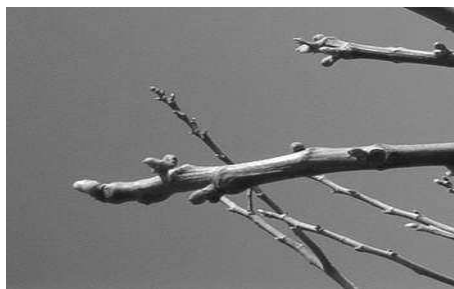
Col·laboren

Josep Cortès	El Cèsar	Portada
	Molí d'en Bou	11
	Eleccions	14
	Tal dia com avui	24
Guillem Pont	Imatges de març	3
	Bartomeu Caldentey	6
	Imatges de febrer	10
	Aeroport	30
	Realitat social	31
	El joc dels animals	32
	Sopar solidari	34
Ignasi Umbert	Violència domèstica	4
	Excursió musical	28
	Seminari turístic	31
	Terrorisme	33
	Teatre	12
Pau Quina	Confraries	13
Aina Pont	Es Ligats	15
Galmés/Pont	Aniversari Flor de Card	16
Felip Forteza	Felipades	30
	Sa Coma	17
Antoni Sansó	Fent memòria	20
	Beca creació artística	18
Auditori	Pàgina infantil	19
Margalida Fiol	Història	21
Ramon Rosselló	E.L.A.	22
Miquel Jordán	Microsoft	23
Crom el Nòrdic	Francesc Pujols	23
	Manifest	24
Músics	Tertúlia de cafè	25
Joan Roig	Poesia	26
Isabel Muñoz	Demografia	27
Nicolau/Simonet	casa de nines	29
Joana Domenge	Gestió del tren	34
Guillem Ramis	El temps	35
Xesc Umbert	El tren	36
Agenda local 21	Comptabilitat	
Bel Nicolau	Distribució	

El març marceja

Guillem Pont

revolució de vida serveixi la ràpida evolució dels borrons de les figueres: ara no hi ha res més que una branca nua, als pocs dies una mena d'ungla d'un verd transparent apareix al cap del brot, al caps d'un dies ja s'hi destrien les petites fulletes, i al cap d'un parell més, ja hi tenim les fulles definides i els figons.

Sembla mentida que una cosa tan petita com un insignificant borro pugui esdevenir una branca que traurà fulles, flors i fruits (s'hi destria alguna semblança amb l'existència humana?)

I el mateix passa amb altres arbres, la prunera, l'albercoquer... que com tots els arbres de la família de les rosàcies el primer que mostra del borro és la flor.

Les hortalisses d'hivern van a tota: cols, bledes, enciams... i mostren el seu fruit en forma de poncella violàcia les carxofes.

I les olors? Enc que sigui solament per ensumar l'aire d'olors indefinides ja ho paga fer una volteta un dia tranquil i assolellat de finals de març. Característica que es pot allargar tota la primavera, ja que com més s'allarga el dia més s'intensifica (cal recordar que el mes de maig és el de les flors).

La sàlvia és la primera de les herbes aromàtiques que comença a florir. Vistoses flors de llarga durada.

"Març d'albons, any de cavallons" diu el pagès des de la seva òptica pragmàtica de necessitat. I és que realment els albons (i també els espàrrecs) són les plantes que fan companyia als caminants que passegen pels camins.

Si ens hem d'atendre a la generalització potser hauríem d'elegir a l'albó com a la flor de març. De la mateixa manera que la de l'ametler és la de febrer o la vinagrella és la de gener.

Març és el tercer mes de l'any i la gent diu que marceja degut a la seva variabilitat, ara plou, ara fa vent, ara fa un sol ben calent o ara fa aïret fred (un bon salistre diuen per aquí).

Amb tot i amb això, cada any l'equinocci de primavera, quan els dies i les nits són iguals de llargues, dona pas a la primavera.

Sens dubte cada època té els seus encants -com van evidenciant les imatges de cada mes- però la primavera mostra un broll, una mena de revolució vital, que es ja es comença a albirar en el mes de març.

Aquest esclat de vida ho afecta tot: els arbres, els sembrats, el bestiar, l'aviram, les plantes que voregen els camins... i també, com no podria ser d'altra manera, afecta a les persones.

Com a botó de mostra d'aquesta

Amb tot i amb això, i de banda aquestes generalitats, haurem de convenir que aquest mes de març de l'any 2004 ens ha resultat una mica singular: no és habitual veure neu al cims de les muntanyes de Calicant o Alpara. Com tampoc ho és la intensitat dels fets socials ocorreguts entre el 12 i el 14, motivats, en part, pels fets de la bestialitat del 11 M, amb tantes víctimes innocents.

Per què hi tants d'homes peguen a les seves dones? Ignasi Umbert

Moltes vegades m'he fet aquesta pregunta: Com és possible que un home que diu que estima la seva dona és capaç de pegar-li una pallissa un dia sí i un altre també, i quasi sempre sense un motiu aparent? Cada dia, sens falta, poden veure a les pàgines de successos de qualsevol diari la racció diària de notícies de dones que són violentades pels seus marits, nuvis o companys sentimentals. El 2003 quasi 100 denúncies foren presentades a la policia per violència domèstica, això sense comptar les que no ho denunciem, que possiblement es tripliquin. Aquestes notícies sembla que en els darrers anys han augmentat de manera, jo diria, escandalosa. Les víctimes mortals augmenten de cada any, sembla que hi ha una impotència per part dels poders públics per aturar aquesta lacra social.

Efectivament, adesiara llegim alguna notícia de jutges que jutgen d'acord amb la vestimenta que porti la dona violada o violentada, si va amb falda curta o llarga, si és simpàtica o no, si és bonica o lletja. Veiem també com algunes institucions mantenen posicions ambigües sobre aquest tema. Inclús, em sembla recordar, un cappare de l'Església Catòlica va llevar importància a un cas que va sortir als mitjans de comunicació. O l'expressió de Fraga Iribarne, president de la Comunitat Autònoma Gallega, que va dir que hi havia coses més importants per tractar que discutir si un batle del seu partit havia o no abusat d'una jove del seu poble. I un cap espiritual islàmic de per Marbella va escriure un llibre en el que recomanava que de tant en tant es massolés la dona, això sí, sense que quedessin marques de cap tipus i explicava com fer-ho.

Que algunes religions, com l'islam i altres, tenen la dona, no com una companya per recórrer el camí de la vida amb igualtat de condicions que l'home, amb les mateixes obligacions i deures i amb una única diferència, la fisiològica, és una cosa que tots sabem i que cal lluitar perquè no segueixi essent així. Però no són només aquestes religions, a vegades una mica llunyanes, les que creuen en les filosofies que ens porten a tractar la dona com un "trasto" que només serveix per copular i fer al·lots, que no té dret a res. Alguna d'aquestes filosofies que s'han mantingut fins ara i en molts d'aspectes segueixen vigents tenen més de dos mil anys de vigència; em refereixo, naturalment, a la que ha mantingut i segueix mantenint en molts d'aspectes l'Església Catòlica en relació al paper de la dona dins la societat.

L'Església Catòlica, des del temps de Sant Pau -vegeu quasi tot el capítol 7 de la primera carta als corintis-, passant per sant Agustí i Alfons de Ligorio o Tomás d'Aquino, fins a temps ben recents ha mantingut la dona a un segon terme, sense que mai se li hagi donat l'oportunitat d'ocupar un lloc igual als dels homes, mai no ha pogut exercir les sagrades ordres, sempre ha estat sotmesa a les decisions de l'home i, naturalment, tampoc ha pogut optar a ésser Papa (es conta d'un cas que una dona disfressada d'home va arribar a ésser-ho i que és coneguda com la Papessa Joana, però sembla que això és pura contarella). Tot això, i tenint en compte l'enorme influència que l'Església Catòlica ha tingut damunt tota la civilització cristiana durant els darrers mil set-cents anys, ha estat causa de patiment, dolor i llàgrimes per moltes dones pel simple fet d'ésser això, dones. Aquesta filosofia, que manté la dona com un ser inferior, tan inferior que fins i tot se li negava qualsevol possibilitat que tingués ànima, a poc a poc se la va anar arraconant, com vulgarment es diu, dins la cuina, o en els convents, per no dir a un altre lloc; tant és així que en aquest tipus de filosofia poquíssimes vegades es parla de bordells masculins i sí de milers de femenins.

Mentre l'home assolía el paper d'amo i senyor de tot: de la casa, dels béns, de les propietats, dels fills i especialment de la dona mateixa, aquesta quedava enclaustrada dins les quatre parets de la casa i sumida a les decisions del marit. La dona no podia ésser res sense permís seu: no podia comprar propietats, havia d'anar allà on el seu home volia, havia de copular quan i on el seu marit li demandava. Havia d'ésser tan submissa als desitjos de l'home com qualsevol animalet dels que formaven part de la hisenda que posseïa; en una paraula, era un objecte més del seu marit que es podia comprar, vendre o baratar si així li passava pel cap.

La justícia ha estat fins ara dura amb la dona i feble amb l'home. Si duia sort a la vida i trobava un bon home la cosa podia anar bé, però sinó, la seva vida es convertia en un calvari, en un infern, sense dret a gemegar i aquest és el sentiment que jeu sota el pensament dels violadors o violentadors.

Aquesta filosofia va empastissar totes les capes socials, i encara avui, i malgrat els avanços de tota mena de la nostra societat, encara queden residus que s'hi mantenen inquebrantables i fidels -uns costums de més de mil set-cents anys no són fàcils de canviar-, no només a les capes socials baixes sinó també a totes les altes. Hi ha un refrany castellà que ho diu ben clar: "La vaig matar perquè era meva", tota una declaració de principis d'aquesta filosofia. O aquest altre: "o seràs meva o de ningú". Per aquesta gent a la dona li està prohibit sentir plaer, prohibit sortir al carrer tota sola, o anar al bar, al teatre... si no és amb el seu marit. A la dona, per aquesta gent, li està prohibit ésser això, dona, persona. La dona ha de fer tot el que el seu home mana i sense queixar-se. A l'església, fins fa pocs anys, sempre seia a l'esquerra de l'home o a darrera ell, com una mostra més d'aquesta filosofia de la superioritat que l'home sentia i encara alguns senten sobre la dona. Per això jo pens que la majoria d'aquestes persones que empren la violència sobre la seva parella ho fan per reafirmar la seva suposada

superioritat sobre elles; ho fan perquè confonen l'estimació natural entre un home i una dona amb la submissió natural de les persones o animals a la por, i quan això passa la seva actitud vers la dona es torna profundament animal·lesca, perquè el temor, fonamentat o no, que aquests homes senten a perdre l'estimat objecte de desig que consideren seu és el mateix que el que senten els animals quan un altre animal intenta menjar dins el mateix plat: si us hi fixeu veureu que tot d'una s'hi fuen.

I què és pot fer per aturar aquesta violència domèstica, com es diu avui? No, no és fàcil trobar-li solucions; es dóna a totes les societats, sien occidentals o no, classes baixes o altes, no distingeix races ni colors. És una vertadera lacra social i humana. Es fa necessari que els poders públics, no tan sols facin lleis que impedeixin aquesta violència -sembla que el nou Govern del Estat espanyol és la primera llei que vol dur al Parlament, de tan escandalós com s'ha tornat el problema-, sinó també hi ha d'haver una clara voluntat de fer-la complir. S'ha de fer un esforç per part de tots: educadors, pares, institucions, per eradicar-la, ja sia verbal o directament física i no permetre que algunes institucions religioses ensenyin als nostres fills conceptes teòricament ja superats que sens dubte ens duen a situacions de violència. No s'hauria de permetre que les televisions omplissin els seus horaris amb programes que contínuament incideixen en la violència. Aquest tipus de cinema o espectacles haurien d'ésser tan sols a altes hores de la nit i de pagament, i millor si no n'hi hagués.

Que els dibuixos animats que veiem cada dia a qualsevol televisió i a qualsevol hora no fessin apologia de la violència o del masclisme. Que el diàleg fos la primera eina de l'educador i un dels primers manaments de l'ensenyament. Que la societat tingués clar que quan una dona és violentada no valen mitges tintes, cal denunciar-ho tot d'una, abans de ésser-hi de demés. Que els poders públics, polítics, policies, jutges, etc. davant una denúncia de violència o d'abús sexual d'una dona o de qualsevol persona, la seva resposta nos fos

"és cosa de matrimonis" o "cosa de nuvis", sinó donar-li la màxima protecció. Que les penes imposades es complissin amb severitat i sense retalls. Que la societat a tots aquests violentadors els fes el buit social, que quedessin sols, aïllats i que no hi hagués ningú que els aplaudís la seva "masclada". Perquè la dona, i a pesar que n'hi hagi que no ho creuen o que no volen creure-ho, és igual que l'home, que l'única diferència és estrictament fisiològica. No té sentiments una dona igual que un home? Una dona si la punxen amb una agulla no treu sang igual que un home? No té una dona fred i calor igual que un home? Una dona té penes i alegries, igual que un home? Una dona té sentiments, estima i odia, plora i riu, neix i mor, ben igual que un home. Una dona té dret a ésser lliure, a disposar d'ella mateixa, de la seva vida, del seu cos ben igual que un home; d'anar allà on vulgui, amb qui vulgui i quan vulgui, el mateix que un home. La dona és un ser racional, encara que n'hi hagi que pensin que el seu cervell està ple de serradís. Encara n'hi ha que pensen que la dona no és més que és un caramull de brutor, però si no es renten tan bruta és la dona com l'home. La dona, a pesar que alguns pensaven que no tenia ànima, també en té, just igualet que un home, no debades Déu va fer a l'home i a la dona a la seva imatge i semblança -Gènesis, cp 1, v 27- i a tots dos els va impregnar el seu buf i va deixar clar que havien d'ésser company i companya i complementaris un amb l'altre. I si Déu va fer a l'home i a la dona a la seva imatge de cap manera es pot acceptar que aquesta sia inferior a l'home. Tots dos foren beneïts per Deu -v.28 del cp 1 del Gènesis-.

Si tot això no es vol entendre i acceptar, si no es posen tots aquests mecanismes, amb voluntat ferma, per erradicar aquesta lacra social i humana, la cosa anirà en augment i les llàgrimes es mesclaran amb la sang d'aquestes dones que es creien ésser estimades pels seus marits, companys o simplement amics i que un dia dipositaren tota la seva il·lusió en aquella persona, però que en moltes ocasions quasi des de l'inici de la seva relació aquest es feia

amo i senyor de tot el seu ésser, sense que ella tingués dret a protestar.

Les dones haurien de començar a tenir clar que elles estan abans que els seus marits, els seus pares i que, inclús, els seus infants, perquè si ella desapareix, víctima de la violència, no tindrà els infants ni els infants la tindran a ella. Aquells temps que l'Església ens deia que ens havíem de resignar o conformar perquè Déu ho havia volgut així han passat. Un Déu Pare no vol que les seves filles sien maçolades cada dos per tres pel seus marits, companys o simplement homes. Un Déu Pare sempre vol el millor, tan per les seves filles com pels seu fills, sinó no seria un bon Déu Pare. Crist va deixar ben clar el que volia el Déu Pare dels homes i de les dones: "Estimau-vos uns amb altres així com jo us he estimat" -Joan, cp. 4-. Cal reflexionar sobre el comportament de l'home vers la dona durant tots aquests cents i cents d'anys i acceptar d'una punyetera vegada que la dona no és l'esclava de l'home sinó el complement de l'home, com l'home és el complement de la dona; ambdós són criatures de Déu creades a la seva imatge -Gènesis, cp 1, v 27-28-. Per tot això cal rebutjar tota mena de violència, sia domèstica o no, perquè, ens agradi o no, la dona davant Déu és igual que l'home, i estic segur que a l'hora del darrer judici no en farà cap diferència, perquè no n'hi ha.

P.D.: La meva primera idea era fer una anàlisi del que havien estat les eleccions generals del passat dia 14 de març, després del terrorífic atemptat del passat dia 11, però com que n'he llegits tants, de tot caire i de tot color, m'ha semblat inútil fer-ne un altre perquè pens que res nou podria dir. Tots tindran la seva part de raó però cap la té tota. Però sí una cosa sembla que ha quedat clara: quan els hem sentit parlar a tots sembla que -llevat d'excepcions- a cap li ha anat tan malament la cosa, i és que és ben ver, qui no es conforma és perquè no vol. Però, que Déu ajut a l'enganyat i d'aquí a quatre anys, si no hi ha res de nou, tornarem anar a votar. Amen.

Bartomeu Caldentey Soler, del restaurant Molí d'en Bou

Ja ho vaig assenyalar el més passat, quan férem la conversa virtual amb n'Antònia "Palera": M'encanta aquesta secció!

Fas una proposta amb mitja rialla i... si l'interlocutor accepta, al cap d'uns dies plantejes una sèrie de preguntes i demanes un currículum i unes fotografies... i ja està.

D'aquesta manera descarregues tota la feina sobre l'esquena de l'altre. Collonut!, em recorda un llibretó que llegíem amb avidesa en els darrers anys del franquisme "Ganaràs el pan con el sudor del de enfrente".

L'interlocutor pensa i redacta les respostes, sintetitza el currículum, en Pep ho adesa i compon... és del tot injust que, en aquest cas, el meu nom pugui aparèixer al final de l'article. Per això ho deixarem sense signar en el ben entès que, per bé i per mal, les preguntes són meves, les respostes d'en Tomeu i la composició i correcció d'en Pep.

Malgrat tot, vull fer una mica d'introducció d'aquesta petita feina que ha resultat presentar preguntes, via internet, an en Tomeu.

No tenc cap intenció d'amagar la meva cara passional per parèixer asèptic. Amb en Tomeu (i també amb el seu germà Joan), m'uneixen lligams que van més enllà del que podríem anomenar "coneixença de poble".

Amb el seu pare, en Nadal, un home mort molt abans d'hora ens unien preocupacions i quimeres socials i educatives. Amb la seva mare, na Bel, havíem estat veïnats del mateix carrer... i amb en Tomeu i en Joan, en aquells ja llunyans temps del Centre d'Esplai havíem compartit hores d'activitats a l'hivern i havíem dormit, allunyats de la família, sota el mateix llençol d'estels a l'estiu en campaments diversos.

Record com si fos ahir mateix l'enorme càrrega d'emotivitat que es féu palesa el dia de la inauguració del restaurant. I des d'aquells moments ençà, les vegades que hi vaig em sent singularment i exquisidament atès - podríem dir amorosament agombolat? - per la seva esposa na Marga i la resta

de l'equip...

El triomf de qualsevol llorençí en qualsevol camp ens hauria d'alegrar a tots, però en aquest cas, i per la part que em toca encara més!

Alegrança acompanyada del profund desig de què, amb el temps, en Tomeu i del seu equip puguin fer realitat de forma tangible la visió, la meta final, del seu projecte tal com ara el somniem. Força!

Quan t'adonares que volies ser cuiner?

Tot va començar quan feia 8è d'EGB, aquí a l'escola de Sant Llorenç. Normalment quan s'acabaven els estudis de primària, la gent optava per dues coses molt concretes. Una, anar a Manacor o a Artà a fer el BUP, i l'altra, estudiar a la Industrial (Na Camel·la), normalment administratiu. A mi personalment no em cridava l'atenció cap de les dues opcions, supòs perquè no era gaire bon estudiant o almanco no m'agradava gaire. A partir d'aquesta circumstància em va venir la idea de ser cuiner. Evidentment no hi havia cap influència de tradició dins el meu cercle familiar més proper.

Per què creus que vares tenir aquesta idea?

La veritat és que no ho sabia dir. Després de 18 anys de prendre aquesta decisió em resulta difícil donar-ne una explicació del perquè cuiner i no una altra professió. Realment va ser una cosa un poc rara. Sobretot si tenim en compte que des de les escoles no es feia l'orientació laboral que es fa avui en dia.

També crec que és molt curiós que en tots aquests anys no hi ha hagut, crec, altre llorençí que hagi volgut ser cuiner i hagi cursat estudis a una escola d'hoteleria (fet curiós si tenim present que som un dels municipis turístics més importants de l'illa). En aquells anys jo no havia sentit parlar mai d'una escola d'hoteleria i evidentment la imatge mediàtica dels cuiners d'avui en aquells anys no hi era.

Quina resposta vares trobar en el teu entorn més immediat?

Per part dels meus pares va ser positiva i de suport total. Supòs que com és normal devien tenir els seus dubtes, però en cap moment es varen convertir en obstacles per a mi.

Com se fa un cuiner?

Un cuiner es pot fer de moltes maneres. Cada persona té unes circumstàncies diferents i això dóna que els camins puguin ser diferents. Jo crec que hi ha una diferència important en la gent que vol SER cuiner i la gent que vol FER de cuiner. La cuina, a part de l'esforç físic que requereix, necessita passió i entusiasme (supòs que com a moltes altres professions), i això hi ha gent que no vol o no pot assumir-ho. Anant a la pregunta, jo crec que avui en dia és fonamental passar per una escola d'hoteleria i començar l'aprenentatge d'una manera seriosa i des d'una visió molt professional. Malgrat en moltes ocasions es digui que les escoles són massa teòriques, resulten molt importants per crear uns fonaments sòlids de l'ofici. Un cop superada l'etapa "formativa" (tota la vida ha de ser una etapa formativa), resulta fonamental adquirir experiència laboral. És imprescindible no tancar-se en un sector determinat, és fonamental recórrer diferents tipus d'establiments i procurant a cada un d'ells xuclar els aspectes positius que ens ofereix. Totes les experiències ens ajudaran a construir el nostre bagatge professional i personal fonamental per poder desenvolupar la nostra feina.

Amb quins moments de decisió, amb quines bifurcacions es troba un jovenell que estudia cuina?

Amb moltíssimes, quan ets un

adolescent, els amics, les festes i els enamoraments pesen molt més que les vocacions professionals o laborals. Els horaris d'un cuiner no són gens fàcils d'assumir quan tens moltes altres coses dins el cap. També hi ha molts moments que penses si realment tu serveixes per a aquesta feina. Jo crec que qualsevol tipus d'aprenentatge és molt dur, els resultats no són immediats, sinó que són a llarg termini i la paraula paciència no forma part del diccionari d'un jove (o almanco de molts). També crec que resulta fonamental la gent que et vas trobant durant les primeres èpoques d'aprenentatge, els mestres cuiners que són exigents però que alhora t'animen a continuar i t'ajuden en moments difícils, els companys més experimentats que et comprenen i et donen una mà. En definitiva, crec que al cap i a la fi, el que et fa anar endavant és la vocació, i crec que es una cosa que creix en consonància al creixement personal i professional. I, sobretot "passar gust de fer el que fas".

El repte del Molí d'en Bou era un bon brau. Com l'investires?

La idea de tenir el meu propi restaurant feia anys que la tenia dins el cap. El que passava és que no havia arribat el moment adequat. Després de sis anys en el món de la docència, havia arribat l'hora d'intentar posar a la pràctica el concepte que tenia del que havia de ser un restaurant.

Estic convençut que fins el dia d'avui és el repte més important de la meua vida professional. El Molí d'en Bou m'ha canviat la vida en molts d'àmbits; no tot ha estat positiu, com és normal, però sí molt enriquidor.

Emprant la teva expressió, sí que era un bon brau, crec que "un Miura" potser quedàs curt. Però el més important és que encara és igual, o més fins i tot. Què vull dir amb això? Que el projecte del Molí és molt viu, em crea expectatives, angoixes, il·lusions i desil·lusions cada dia.

En aquests moments tan sols veim la punta de l'iceberg del trajecte "mental" que tenc del Molí. Per tant, l'únic que ha pogut canviar a l'hora de torear el brau, en aquests quatre anys, és simplement que el conec un poquet més. I

sí que sé, a poc a poc, com ho puc dur cap on més o manco vull. Per a mi és com el viatge a Ítaca.

Quins perills i quines virtuts hi veres? (punts forts i febles)

D'entrada, com a qualsevol cosa que fas amb molta il·lusió, quasi bé només hi veus las coses positives. Malgrat això també hi veia perills, inconvenients i riscos.

Un dels avals més importants, al qual m'aferrava quan pensàvem en la possibilitat d'un "fracàs", era la professionalitat i les moltes possibilitats de trobar una altra feina immediatament.

En tot moment he cregut molt en aquest projecte i tenia i tenc la fe que tirarà endavant, amb més o manco dificultat, però tirarà endavant. Ho crec sincerament.

Una de les reflexions que em feia molta gent era que a un poble com Sant Llorenç no hi havia cabuda per una oferta com la nostra. Fins i tot que Mallorca no era terra adequada per als restaurants d'aquest nivell.

Davant això, jo sempre he contat la meua visió del tema, defensant la nostra filosofia. Avui, després de gairebé quatre anys de fer feina amb una línia molt clara, crec que a poc a poc es demostra que el nostre posicionament era i és correcte.

A nivell d'organització interna, com funciona el Molí? Defineix l'estil, l'ideari del Molí.

El Molí d'en Bou no és tan sols en Tomeu Pinxo, sinó que hi ha un grup de feina important format per unes deu persones. Cada una d'aquestes persones té una funció molt clara i sap molt bé quines són les seves feines diàries.

En aquests moments tenim un equip molt cohesionat i per tant es respira un ambient molt agradable. Tant jo com na Marga sempre ens hem sentit molt iguals a la resta de l'equip, sempre ens han respectat molt. Sense necessitat d'imposicions, intentant crear un clima molt humà i familiar. Tot això sense renunciar al rigor necessari per dur una tasca el més professional possible.

Tenim la sort, des del primer dia, de comptar amb unes persones, n'Andreu i en Miquel Àngel, que ens han ajudat moltíssim a crear aquesta filosofia de bon ambient i de caliu humà. Gràcies a ells ha estat molt més fàcil apropar la feina a un plaer més que a una obligació.

A nivell d'organització també hem evolucionat molt i ens queden moltíssimes mes coses per fer com a tots els altres àmbits.

Podries explicar el procés de creació d'un plat concret? (On neix la idea, proves i experimentacions, com s'avalua)

El procés de creació d'un plat pot partir o néixer de moltes maneres. Jo normalment tenc en compte els següents elements:

-Temporalització del producte (primavera, estiu, tardor i hivern).
-Interrelació dels productes - maridatge (faves i herba sana, porc i poma, etc.).
-Tècniques culinàries adequades a cada producte (un cep (bolet) millor saltat que bullit).

-Influència de la tradició culinària de la nostra cultura o d'altres (concepte d'agredolç, mar i muntanya, etc.)

-Idees o conceptes recollits d'altres cuiners (professionals o amateurs).

Aquestes pautes em serveixen en moltes ocasions, però crec també que hi ha un element molt important que és la intuïció. Un cop tens la idea bàsica treballes intuïtivament, és quan intervé el que diuen en argot artístic (en el flamenc per exemple), el tenir "duende".

També s'ha de dir que cada cop som més exigent amb els plats nous i això implica un procés de gestació més llarg i complex. Evidentment perquè em dedico a la recerca d'aquesta cuina amb una certa "profunditat". Cal dir que hi ha cops que tot se simplifica molt ja que quan sorgeix la idea és molt adequada i funciona molt bé des del principi.

Quin percentatge d'adaptació i quin de creació hi ha en els plats que ofereixes?

Els percentatges són molts difícils d'aplicar a un plat. Cada preparació té la seva personalitat i sorgeix de manera molt diferent. Per determinar això ho hem de fer individualment en cada plat.

Dels plats que són creació, de quin n'estàs més satisfet?

Tots els plats que presentem o oferim als clients tenen el nostre segell. Tots estan dins una línia però al mateix temps cada un té la seva personalitat. Per tant tots ens satisfan, ja que si no fos així no els proposaríem.

De totes maneres, els plats evolucionen amb nosaltres; segurament un plat que feim ara, d'aquí a dos anys canviarem algunes coses, ja que els nostres coneixements, l'experiència i la nostra percepció de les coses evolucionen.

També he de dir que la satisfacció total no existeix, ja que sempre solem anar més enllà d'on estam.

Color, sabor, olor, textura, com hi juguen aquests elements?

Allò fonamental és cercar l'equi-

libri de tots aquests elements, sense obsessionar-te amb cap d'ells.

La meua vertadera obsessió és cercar el que jo anomeno la "profunditat" de la cuina.

El meu repte diari és intentar a través de la meua cuina crear emocions, sentiments, vibracions, etc.. Per tant, em preocupa molt no caure en l'error de fer una cuina superficial que un cop has menjat no queda cap tipus de sensació. Aquest tipus de cuina jo l'anomeno cuina "plana".

Amb tot això no vull dir que no em preocupi l'estètica de les nostres preparacions. Però sempre procur que aquesta no condicioni altres aspectes importantíssims de l'elaboració.

Crec que el futur dels restaurants "gastronòmics" passa per convertir-se un poc en santuaris on vagis a gaudir de la taula amb bona companyia i desconnectar de la realitat diària de la societat que ens ha tocat viure.

L'estrella "Michelin", què representa?

Molta gent diu que la Guia Michelin és la bíblia de la gastronomia. Per a nosaltres tenir una estrella a la Guia ha estat un reconeixement a la feina feta fins ara. Aquests darrers mesos, quan la gent em demana què tal, com et sents amb l'estrella?, per respondre he fet servir un símil, que no sé si és gaire correcte, però l'he emprat. És el se-

güent:

L'estrella per a mi ha estat com un corredor d'una cursa ciclista, cada x Km li donen l'avitualment, una ampolla d'aigua, una fruita, etc... per donar-li forces per continuar la cursa. Per a mi l'estrella fa l'efecte de l'avitualment. Ens dona força i coratge per tirar endavant. Com he dit anteriorment la cursa quasi bé només ha començat.

Quina relació hi ha entre els professionals de cuina (enveja?, col·laboració?... Quants d'altres cuiners t'han donat l'enhorabona?

Jo supòs que com a totes les professions, hi ha una certa gent amb qui connectes més que amb uns altres. La veritat és que la gent més propera, amb qui tenim més confiança, ens ha felicitat. Per a d'altres, potser és mal d'entendre que a nosaltres tan sols en tres anys i busques ens hagin concedit l'estrella i a ells no. De totes maneres, no és un tema que em preocupi gaire. El que realment és necessari és que tots els cuiners, cada un amb el seu propi estil, treballem per posar la gastronomia mallorquina a un bon nivell.

N'Antoni Xaret va dir l'altre dia que, a l'edat mitjana, els bons cuiners feien un llibre de receptes. Com ho veus? Hi has pensat?...

Supòs que jo encara no som prou bo per escriure un llibre. Bé, bromes a part, crec que no ha arribat el moment per pensar en això. El que sí que m'agradaria és que si algun dia en publicam algun sigui amb uns criteris de qualitat importants en tots els sentits.

En Tomeu Pinxo és profeta a Sant Llorenç, quan solen dir que ningú no és profeta a la seva terra. Per què?

Això és una cosa que no em preocupa excessivament. No sé si som o no som profeta a la meua terra. El que sí que sé és que les circumstàncies han fet que estigui aquí, i realment m'hi sent molt còmode, per tant, això és el més important.

El que sé que em satisfà és que hi ha molta gent que tant sols no sabia on era Sant Llorenç, i que ara ho sap perquè ha vingut al Molí a menjar. Igualment, estic satisfet perquè Sant Llorenç surti a molts de mapes gas-

tronòmics quan abans no sortia. Igualment ha sonat el nom de Sant Llorenç a llocs tan llunyans i exòtics com puguin ser les Filipines, més concretament a Manila, on varen fer unes jornades gastronòmiques.

Persona individual/equip de feina, conjuga les dues idees. Creació i negoci. Ser o tenir.

Persona individual/equip de feina: les individualitats no es poden materialitzar sense un bon equip de feina.

Creació i negoci : tenir la capacitat, o almanco intentar-ho, de ser creatiu a tots els àmbits del negoci.

Ser o tenir: tenir prou força per no deixar mai de ser un mateix.

CURRICULUM VITAE

1- Expedient acadèmic:

Graduat Escolar, havent cursat els estudis al Col·legi Públic "Mestre Guillem Galmés", de Sant Llorenç des Cardassar.

Títol de Tècnic especialista en Hosteleria i Turisme, en l'especialitat de Cuina, títol obtingut a l'institut d'ensenyament secundari "Juníper Serra", de Palma, entre els anys 86 i 91.

2- Experiència professional

2.1.- Pràctiques d'aprenentatge (*):

Durant el curs escolar 88/89, realitzà les pràctiques a l'Hotel Melià Victòria (Cadena Sol Melià). Durada de 300 hores.

Durant el curs escolar 89/90, va realitzar les pràctiques a l'Hotel SonVida (Cadena Sheraton). Durada de 300 hores.

Durant el curs escolar 90/91, realitzà les pràctiques al Restaurant Xoriguer de Palma de Mallorca (1* Michelin). Durada de 300 hores.

(* Les pràctiques en empresa o d'aprenentatge es duen a terme mitjançant un conveni de col·laboració signat entre el MEC i la CAEB.

2.2- Experiència laboral:

Durant el període juliol-setembre de 1988, treballà a l'Eurotel (****) de la Costa dels Pins, de Son Servera.

L'any 1990 (juliol-setembre), desenvolupa la seva tasca als apartaments

Platja Port Vell, de Son Servera.

Del maig a l'octubre de l'any 1991, va treballar a l'Hotel Restaurant Ses Rotges (1* Michelin), de Cala Rajada.

Durant els anys 92-94, treballà al restaurant Son Floriana, de Cala Bona.

En el mes de desembre de 1992, realitzà una estada de 15 dies al restaurant Toñi Vicente (1* Michelin), de Santiago de Compostela (Galícia).

Novembre del 93, estada 15 dies al restaurant Zalacaín de Madrid (3* Michelin).

Participació amb l'equip de professors de l'escola d'hoteleria a l'Expo98 celebrada a Lisboa com a representats de Balears en el restaurant d'Espanya.

L'any 1999, treballa amb la companyia hotelera Protur Hotels com a coordinador de cuines - Xef executiu.

L'any 2000 es fa càrrec del restaurant Molí den Bou de Sant Llorenç, on desenvolupa la tasca de propietari i xef de cuina.

L'octubre del 2001 realitza unes jornades gastronòmiques a l'Hotel Mandarin Oriental Manila Gran Luxe (Filipines), on presenta la cuina mediterrània del Molí den Bou.

La guia Michelin, en la seva edició de 2004, distingeix el restaurant Es Molí d'en Bou amb una estrella. Primer mallorquí en rebre aquesta distinció.

2.3.- Experiència com a professor

L'any 1991, imparteix classes com a professor del Curs de Cuina organitzat

pel Centre d'Adults de l'Ajuntament de Sant Llorenç des Cardassar, essent la durada del curs de 100 hores.

Durant el curs escolar 94-95 exerceix com a professor tècnic, especialitat d'Hoteleria i Turisme, a l'IES Juníper Serra, i entra a formar part del cos de mestres del taller interí del MEC.

De l'any 95 al 98 desenvolupa la seva tasca com a professor de cuina a l'Escola d'Hoteleria de la Universitat de les Illes Balears, formant part de l'equip docent dirigit pel mestre-cuiner Antoni Pinya .

L'any 98 es reincorpora a l'IES Juníper Serra com a professor de Cuina i Pastisseria, on desenvolupa la seva tasca docent durant els cursos 98/99 i 99/00.

Entre els anys 2000 i 2004 realitza diversos cursos amb col·laboració amb el centre d'adults de l'ajuntament de Sant Llorenç i de Manacor.

Per Sant Macià (24/02) l'oronella ve i el tord se'n va

Diuen que febrer ve de "februare" que vol dir purificar. Es veu que en temps dels romans, fa més de dos mil anys, en aquest mes, que era el darrer, feien sacrificis per purificar els vius i els morts. En certa manera és un mes de transició entre l'hivern i la primavera.

La temperatura se sol mantenir a l'entorn dels 10° C i hi sol haver dies de boira i fred. Enguany més boires que no fred. Els dies de boira espessitzen espectaculars les figueres nues de fulles i amb les branques penjades, semblen fantasmes que surten del no res.

Els ocells que fan niu per aquí s'aparellen i els migratoris, com el tord o el rupit, se'n van o vénen. A l'inrevés del moviment de l'octubre. Val a dir que al llarg de molt de temps s'havia cregut que els ocells anaven o venien en funció del fred que feia, però sembla que investigacions posteriors evidencien que el que comanda són les hores de sol.

Una altra curiositat relativa als ocells és el seu enginy instintiu per anar

i venir. Que un rupit (*Erythacus rubecula*), gairebé insignificant sigui capaç, seguint els estels, de volar quilòmetres i quilòmetres no deixa de ser una mena de misteri meravellós.

A fora vila els sembrats segueixen el seu curs de lent creixement (amb fred i sense saó fa mal créixer) i en algun racó obscur es posa la primera lloca.

Sens dubte, en aquesta nostra terra, un dels fets més espectaculars del mes de febrer n'és la florida dels ametlers. Gairebé hi ha flors des de mitjan gener a finals de febrer, dependrà del lloc i la classe. Però si fa no fa, poc abans de mitjans de febrer i al llarg de poc més d'una setmana la blancor de les capçanes dels arbres o del pétals que van caient, tal com flòbies de neu, és un espectacle que distreu, fins i tot, l'atenció dels pagesos habituats a

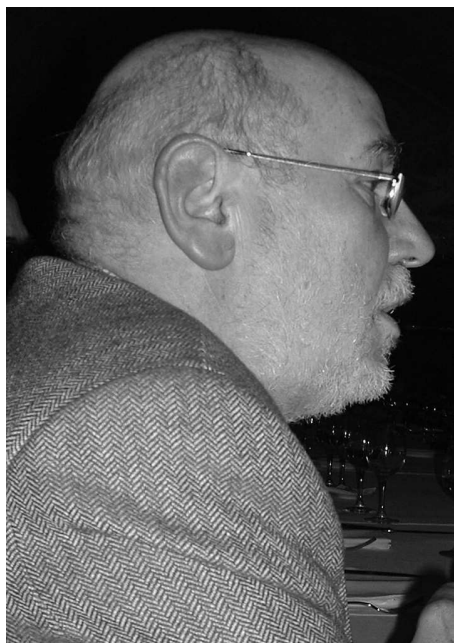
veure-ho any rera any.

I del blanc de l'ametler, al blanc de la flor de l'albó, els albs albons com deia el poeta, poblen les voreres dels camins i les terres primes. La caramutxa -albó sec- també ha perdut les seves habilitats, ha deixat de ser útil, ja ningú no fa canyissos per assolellar figues, perquè ningú no te temps per perdre amb feines artesanals (d'altra banda, si algú necessita un canyís amb quatre llistons i una mica de "rejilla" soldada se'n fa un).

Si a la natura destaquen els ametlers florits, a les festes i costums cal fer referència a la riquesa dels darrers dies: disfresses, simbombades, greixoneres, ensaïmades, emblavar, tirar tests... disbauxa, just abans d'arribar a la restrictiva quaresma. Bé, això potser era abans, ara en general, la quaresma passa un tant desapercebuda, no?

Josep Cortès

Aprofitant que el Molí d'en Bou, gràcies a la bona feina d'en Tomeu Pinxo, ha aconseguit no fa gaire una estrella a la guia Michelin, vàrem pensar que no estaria malament organitzar una vetlada entorn de la gastronomia: l'art segons el diccionari- de menjar bé i regaladament. I com que sense sortir del poble teníem un especialista de primer ordre, posàrem fila a l'agulla i convidàrem n'Antoni Riera Melis, conegut en el poble com n'Antoni Xaret.

Quant a càrrecs, n'Antoni és Catedràtic d'Història Medieval a la Universitat de Barcelona, Vicepresident de l'Institut d'Estudis Catalans, Membre del Grup de Recerca Alimentària i de la Càtedra "Sent Soví" de la Universitat de Barcelona i membre del Conseil Scientifique de l'Institut Européen d'Histoire de l'Alimentation.

A més de la docència, la seva gran passió és la investigació, un camp on ha assolit renom internacional, obrint nous camins de recerca on abans poca gent s'hi havia dedicat. És el primer llorenç que va obtenir el doctorat, amb l'estudi sobre «Les relacions entre la Corona d'Aragó i el Regne de Mallorca en el primer quart del segle XIV», un tema sobre el qual va publicar, a més de la tesi, nombrosos articles a butlletins i revistes universitàries internacionals. Més tard va començar a rastrejar papers sobre barques i el comerç exterior mallorquí a l'E-

dat Mitjana i després, empès pel Consell Superior d'Investigacions Científiques i per la Generalitat de Catalunya, sobre els terratrèmols medievals catalans.

Darrerament -i per això l'hem convidat avui vespre- ha optat per dedicar el seus esforços a la Història de l'Alimentació, un camp on fa més de vint anys que hi treballa i que ha contribuït a consolidar en el nostre país, amb la introducció del seu estudi la Universitat i amb la coordinació dels tres únics col·loquis internacionals que s'hi han organitzat: Barcelona, 1986; Lleida, 1992; Ciutat de Mallorca, 1996.

Actualment està coordinant, dins el marc des Fòrum de les Cultures, un Col·loqui Internacional: "Els Sabors de la Mediterrània. Reflexions sobre el sistema agroalimentari de la Mediterrània", que es va celebrar el mes de febrer, i el "IV Col·loqui Internacional d'Història de l'Alimentació", que tindrà lloc la darrera setmana de setembre a Besalú (Girona).

Ha actuat com assessor científic de nombroses exposicions: "Seure a taula", "Menjar a Catalunya, l'estil d'un poble", "Els sentits del vi", "Els mercats de la Mediterrània"... Va dirigir l'exposició "L'Herència del Sent Soví" i també diversos projectes de temàtica alimentària i ha participat com a recercador en un projecte europeu sobre "Els productes de la terra".

Té publicat uns deu llibres i gairebé una cinquantena d'articles sobre els sistemes alimentaris a l'Edat Mitjana, des de les alimentacions dels grups benestants fins a les dels col·lectius marginals;

sobre les fams; la relació entre alimentació i espiritualitat; l'herència alimentària islàmica; l'evolució dels costums de taula i sobre la literatura gastronòmica medieval.

Ha participat, com a professor invitat, en cursos de *màsters* de cultura alimentària a les universitats de Bolonya, Palerm, Torí, Tours i París. Ha estat convidat a impartir un curs sobre "Ensenyar gastronomia a la Universitat", a la Universitat Europea de la Gastronomia, amb seu a Torí i Parma, pel proper mes de maig. Ha donat centenars de conferències arreu d'Espanya, Itàlia, França, Bèlgica i Portugal.

N'Antoni, després de dibuixar el marc alimentari dels segles XIII i XIV, va parlar dels diversos llibres de cuina que s'han trobat arreu d'Europa, fent especial esment al Sent Soví, localitzat a Catalunya; dels condicionants culturals dels sistemes alimentaris; dels productes i de com es preparaven els plats; dels indrets des d'on ens han arribat menjars que ens sembla que sempre han estat d'aquí -les espècies d'orient, les panades, cocarrois i robiols del món àrab i jueu, la tomàtiga, la patata, la xocolata, d'Amèrica...-. Va acabar parlant de la comensalitat i els seus rites, incidint en el famós "banquet del faisà", celebrat a Lille l'any 1454, la música del qual poguérem escoltar mentre sopàvem.

La vetlada es va allargar fins tard, perquè n'Antoni anava contestant llargament a totes les preguntes que li feren, que per qualche cosa és un dels grans experts en història de l'alimentació.

Pau Quina

El nou grup teatral va aparèixer en societat l'any 2000, durant les festes patronals del poble, amb la representació de l'obra *El món per un forat*, de Joan Mas. Miquel Rosselló, dins el programa de festes d'aquell any, presentà el nou grup i l'obra que havien de representar: "Aquest grup ha nascut de l'entusiasme dels joves aficionats llorencins i de la vocació de diversos components del Grup Llorencí de Comèdies.

Aquesta segona posada en escena, també és conseqüència de l'èxit obtingut, per la representació de "La Passió", en les passades festes de Pasqua.

El grup manifesta que té la sensació que l'experiment, tot just encetat, val la pena i la seva intenció és interessar i divertir la gent, fer pensar una miqueta i marginar l'avorriment, el qual, fins ara, ha tingut massa protagonisme.

Han volgut començar amb una obra d'en Joan Mas, *El món per un forat*, perquè tot allò que s'esdevé damunt un cadafal són escenes reals d'una vida pagesa en un poble de la nostra Mallorca, allà per l'any 1950, i que actualment consideren esvaïda i superada.

Els ha interessat aquesta obra, perquè és un bon exemple de la bona feina de l'autor. S'hi veu de quina manera succeeixen coses i no se cer-

quen explicacions, com també, els fets són seleccionats per imposarnos a l'evidència de la manera més irrecusable. Com també els personatges, estrets pel nuu de l'angoixa i exaltació, es descobreixen i van sortint d'ells mateixos cap a uns més autèntics... fins arribar a la resolució final." (Miquel Rosselló, programa de les festes patronals de Sant Llorenç, 2000).

Les obres generalment les fan a l'aire lliure, perquè consideren que pel tipus de teatre que fan (entremesos i sainets) és el lloc més adient. De totes maneres, mai no es neguen a interpretar en un lloc tancat, si els donen l'oportunitat, amb la qual cosa demostren no tenir cap por artística (de fet han actuat diverses vegades i amb molt d'èxit al Teatre Municipal de Manacor).

A Sant Llorenç, normalment actuen a la plaça de l'Ajuntament (si l'obra està emmarcada dins les festes patronals), o al pati de l'Escola Nova de Sant Llorenç (se fa durant les Festes de Sant Déu). A més, en un moment de representar una obra a l'aire lliure (concretament *Rosa*). Després, quan actuen per altres pobles, també fan les obres a l'aire lliure, a alguna plaça dels pobles, però també els han representat en locals tancats (per exemple, a Manacor, a Muro o a

Quan representen obres?

Els voldrien representar cada any, el màxim nombre d'obres possible, però cal pensar que tots fan feina, és a dir, són *amateurs* i fan això per diversió i no disposen del temps necessari. Per això, cada any s'aprenen una o dues obres a la perfecció i les representen tota la temporada per diferents llocs i festes. Per exemple, al poble hi ha dues cites imprescindibles amb el teatre, una és a les festes patronals i l'altra a les

...pada (totes les obres són a l'aire lliure), i generalment actua és la que a veu que a ventat dur al- quan surten de Mallorca, un motiu de als.

Locals on assagen

Principalment assagen en el pati de l'Escola Nova de Sant Llorenç, ja que és un lloc tranquil i retirat, on poden assajar amb tranquil·litat. A més, aquest lloc, en moltes ocasions, és el local on representen les obres i així almenys ja el tenen familiaritzat.

Reben ajuda econòmica de l'Ajuntament de Sant Llorenç. Per altra banda, del Consell de Mallorca no reben res, perquè per fer-ho s'haurien d'homenologar i això du massa feina i embulls. De totes maneres, Miquel Rosselló també reconeix que no hi estan gaire interessats, ja que les ajudes de l'Ajuntament els permeten sobreviure.

Pel que fa als beneficis, sobretot els treuen del mateix Ajuntament i de les actuacions que fan als pobles externs. De totes maneres mai són grans quantitats i els solen emprar per anar de viatge tot el grup (per exemple han anat a llocs tan emblemàtics com Is-tambul o Grècia).

El dia 29 de febrer el poble de Sant Llorenç visqué la XIX Trobada de Confraries, presidida pel l'Excm. i Rvnd. nou Bisbe de Mallorca, Jesús Murgui, que sortia per primera vegada a la part forana de Mallorca.

L'església i el carrer Major estaven molt ben engalanats. A la façana principal de l'església hi penjaven quatre bandes de color lila i abaix hi reposaven dues caputxes blanques. Als balcons de les cases del carrer Major també hi havia domassos morats i una gran onada de gent omplia la plaça.

A les onze del matí la comitiva va

sortir de la placeta de l'Ajuntament. En primer lloc anava la banda de música de Sant Llorenç, després els estendards de les congregacions de confraries. La primera que va desfilair fou la de Sant Llorenç i la darrera la de santa Bàrbara, de Vilafranca.

També desfilaren el Joc de Ministrils, del Consell, que tocaven uns instruments del segle XVIII. Tancaven la comitiva les autoritats locals i algunes vingudes de Ciutat.

Acabada la desfilada entraren tots a l'església per assistir a l'ofici concelebrat pel Sr. Bisbe i els capellans dels pobles veïns. Els feligresos ocuparen els bancs i les capelles. La recaptava havia d'esser per a la reinserció dels presos.

El Bisbe valorà la tasca de les confraries, que ocupen part del seu temps lliure recreant la Passió, i els animà a arribar al cor d'una societat dominada pel materialisme. Demanà amb força que visquéssim una Setmana Santa amb dignitat i autenticitat.

En acabar la cerimònia, els assistents visitaren la capella de la Mare de Déu Trobada, on hi havia tots els estendards exposats. A la rectoria es

podien veure imatges de les processons dels pobles participants.

Com a cloenda, diranen tots junts al restaurant Son Barbot i es repartiren plaques commemoratives d'agraïment a les autoritats.

Des d'aquí volem donar les gràcies a tots els organitzadors, perquè va esser un dia inoblidable.

Aina Pont

A les fotografies:

El carrer Major, amb l'església al fons; la plaça, plena de gent que mira la desfilada; una taula del dinar a Son Barbot i en Justo Pérez entregant una placa al Conseller de Turisme, Joan Flaquer

Josep Cortès**Congrés dels Diputats**

	Sant Llorenç	Son Carrió	Costa	TOTAL	%	2000	1996
PP	1021	245	316	1582	50'14	56'02	49'84
PSOE	417	151	397	965	30'59	21'48	25'12
Progressistes	203	54	59	316	10'02	15'42	17,18
UM	137	28	18	183	5'80	4'83	4'02
Altres	17	14	3	34	1'08		
Blancs	36	9	7	52	1'65		
Nuls	16	3	4	23	0'73		
TOTAL	1847	504	804	3155	69'82	61'92	73'08
	73'94%	73'58%	60,18%				

Senat		Sant Llorenç	Son Carrió	Costa	TOTAL
PP	Juan Fageda	987	226	291	1504
	Carlos Ripoll	962	221	266	1449
PSOE	Joaquín Bellón	372	140	367	879
	Juan Mesquida	360	130	319	809
PROGR.	Cecili Buele	230	68	70	368
	Miquel Àngel Llauger	208	61	59	328
UM	Dolça Mulet	168	37	29	234
	Miquel Riera	162	38	30	230
FE	Jorge Aransay	11	2	5	18
	Sebastià Barceló	8	1	4	13
IR-PASOC	Rosa M. Mingorance	3	-	3	6
ASI	Ezequiel Ramos	-	-	1	1
CTC	Justo García	1	-	-	1
	Concepción Sivate	1	-	-	1
TD	Antonio Juan	1	-	2	3

Votants

1977	1979	1982	1986	1989	1993	1996	2000	2004
76'87%	62'79%	74'69%	69'65%	64'24%	75'76%	73'08%	61'92%	73'08%

Es Lligats vell

Antònia Galmés i Aina Pont

Agafam la carretera de Son Carrió i, quan hem passat el segon pont, un poc més envant a la dreta trobam el camí de son Berga, uns quants metres després ja destriam les cases d'es Lligats, possessió de Sant Llorenç des Cardassar, situada entre son Penya, son Pocapalla, son Pont vell i son Granot.

Arribam a les cases i l'amo en Joan ja ens espera a la carrera, fa un bon sol i ens convida a seure a defora.

Ens conta que té 89 anys i comença a parlar de la seva dona, sa madona Magdalena, que en té 88 i ja va néixer als Lligats, sempre hi ha viscut i n'és la propietària. Segueix contant-nos que varen festejar nou anys i es varen casar l'any 1949, a partir de llavors ell va anar a viure als Lligats i vivien amb els pares d'ella durant anys, i fins fa poc hi han viscut ells dos tots sols, ja que no varen tenir fills.

Les cases d'es Lligats tenen uns

dos-cents anys i unes set quarterades de terra, formades per nou cloves que sempre han servit per separar els animals. Són unes cases molt antigues, no han tengut cap reforma important, però darrerament han fet la instal·lació d'electricitat i telèfon. Dins les cases hi ha trespol per tot, dues habitacions davant, enmig d'un aiguavés i a la part de darrera hi ha la cuina a un costat, el segon aiguavés i a l'esquerra l'escala que puja al sostre, amb un rebost davall: la típica casa de foravila, tota de pedra.

Darrera les cases hi trobam el corral de figueres de moro i davant el corralet on hi sembren les verdures que han de menester per a la cuina. A defora, a la part de davant hi tenen un forn i l'amo en Joan ens diu que uns anys va fer tanta de feina que no refredava mai.

Temps enrere a la finca hi tenien vaques i cabres i sembraven cereals, també hi havia els típics ametllers i gar-

rovers. Venien la llet de les vaques i aquells doblers, en aquell temps les bastaven per pagar els dos picapadrers que els feien la casa del poble, a Sant Llorenç. En aquell temps feien vetlades de pelar ametlles, eren deu, dotze o quinze persones, cantaven i tocaven una guitarra. S'ajudaven els uns amb els altres.

Ara, l'amo en Joan, als seus 89 anys, segueix cuidant molt bé els Lligats

i altres finques que tenen. Actualment tenen ovelles, cabres i gallines i van repoblant els arbres que s'han mort, que són bastants; només fa un parell de dies que l'amo en Joan encara n'ha sembrat uns quants. Segueix contant que ell fa la feina molt de gust, que ara ja no ho fa per guanyar res, sinó que estima tant la terra que ho vol veure tot bé i arreglat, mentres pugui.

Ens diu l'amo en Joan que en es Lligats no han tengut mai una gelera, els ha agradat sempre menjar molt natural, res de congelats, fan el seu hort, la carn dels seus animals i fins fa poc han pastat i el que podem dir és que pareix que tot això els ha donat molts bons resultats, ja que amb 88 i 89 anys que tenen i lo bé que estan, fan enveja a qualsevol.

Per molts d'anys!

Bon vespre a tots, un any més ens reunim per celebrar l'aniversari de Flor de Card i enguany el reconeixement és per en Gabriel Riera i Cabrer.

En Biel *Muntanyer* neix a Sant Llorenç l'any 1942. Als 12 anys comença a fer feina a foravila fins que en té 32, després, 4 anys fent rajoles netes a ca'n *Treufoc*, 11 de picapedrer, i ara en fa 15 que està llogat a un hotel. Duu 50 anys de feina i ja pensa en la jubilació. Diu que passa pena perquè sempre li han dit lo que ha de fer i ara no sap si sabrà mandar-se ses feines.

En Biel té dues aficions ben marcades: el futbol i la música, i tant en l'una com en l'altra és **fidel i constant**.

Recorda que des de l'any 1955 va al futbol d'espectador. Es va fer soci del Cardassar i li correspon el número 57, i actualment el seu carnet és el número 16 (me'l mostra tot orgullós).

L'any 1959 ressorgeix la banda de música de Sant Llorenç, i en Biel, amb 17 anys, en comença a formar part.

La Banda resta inactiva des de l'any 1961 fins al 1973. Durant tots aquests anys no ha deixat els assaigs, ja sia amb en Miguel *Solàies*, en Lluçà Sureda, en Francesc Sapiña o en Damià Muñoz.

Ell diu que ha pujat de ciuró, i gràcies a la seva constància pot seguir sonant juntament amb altres músics amb més formació.

A la banda hi ha hagut molts de canvis, però per en Biel l'afició a la música sempre ha estat la principal. Podríem comptar tots els músics que ha vist passar, que no són pocs. Recorda que un any a la festa de la Beata, de Palma, només eren 12 músics (2 fileres de 6), i anys després han arribat a més de setanta.

Ja fa 33 anys que toca a la música, i si treim comptes, a un promig de 2 assaigs per setmana (hi ha hagut temporades que eren més), en total sumen 3.432 assaigs, dels quals només ha faltat a dos (un perquè l'operaren i l'altre per defunció de la seva sogra).

Tampoc no a faltat a cap de les sortides de la banda. Sempre el veureu amb el seu instrument, el fiscorn, a les festes locals, foguerons de sant Antoni, processons de Setmana Santa, desfilades, concerts, sortides a fora poble i fins i tot a la península. És una bona manera de fer poble.

Crec que ningú no s'ha sentit mai

ofès per en Biel. No ha tingut problemes amb els músics més antics, ni ara amb els joves. Diu que es troba molt bé amb ells, que disfruta tocant i que el tenen com a mascota.

Per la seva discreció no el sentireu contar res, a no ser que l'hi demaneu, encara que en sap moltes de coses, ja que és l'únic músic en actiu que ha viscut tota la història recent de la banda, i curiosament mai ha format part de les diverses directives, potser perquè mai se li ha oferit la possibilitat. Jo diria que això no és per comoditat, és per no cercar protagonisme, ni reconeixement, ni molt manco, popularitat.

Té una cosa molt clara: primer és la música i després el futbol. Deixarà el futbol per la música, però no la música pel futbol.

I no hem d'oblidar que d'aquests 62 anys n'hi ha 36 de convivència amb na Rosario, de la que segurament també podríem dir qualche cosa.

Per totes aquestes virtuts: **constància, fidelitat, discreció, col·laboració, lleialtat, responsabilitat, tolerància** i altres, segurament a Sant Llorenç no hi haurà un carrer dedicat al seu nom, però Flor de Card li reconeix aquests mèrits fent-li entrega d'aquest pin d'or.

Enhorabona, Biel, i endavant.

Felip Forteza

L'exploació de la platja de Sa Coma (XXII)

Antoni Sansó

27 d'octubre de 2000

El Tribunal Suprem falla en contra de l'Ajuntament, argumentant entre altres coses que:

"El escrito de interposición del presente recurso de casación omite la expresión del motivo en qué se fundamenta. No contiene ninguna referencia a cuál de los apartados del artículo 95.1 de la Ley Jurisdiccional constituye la base del recurso, aun cuando en su desarrollo argumental se refiera a la supuesta inaplicación de varios preceptos de la Ley de Costas, y de su Reglamento, bien introduciendo una cuestión nueva no tratada en la sentencia (cual es la ausencia de un previo informe de la Comunidad Autónoma), bien refiriéndose a un derecho preferente de los Ayuntamientos (que la sentencia recurrida no pone en duda, subrayando que la preferencia no supone exclusividad), bien alegando la falta de validez en abstracto de la Disposición Transitoria decimocuarta del expresado Reglamento por contener un mandato supuestamente retroactivo (lo que en absoluto se deduce de su tenor)".

"Esta Sala viene sosteniendo que el carácter extraordinario del recurso de casación impone al recurrente el cumplimiento riguroso de determinados requisitos, cuya falta determina su inadmisión. La jurisprudencia de esta Sala ha sido especialmente exigente, en cuanto al deber de fijar el motivo en qué haya de fundarse el recurso, con expresión del apartado correspondiente del artículo 95 de la Ley Jurisdiccional que lo ampare.

Si el recurso de casación no especifica el apartado del artículo 95 en qué el motivo se incardia, es procedente la inadmisión de recurso, que se trans-

forma, en esta fase procesal, en causa de su desestimación".

31 d'octubre de 2000

Informe jurídic sol·licitat pel Batle sobre sentència del Tribunal Suprem

L'informe considera que el recurs de cassació va ser encertadament preparat d'acord amb la jurisprudència vigent en el moment de la interposició, l'any 1993, un canvi jurisprudencial posterior no pot perjudicar de manera tan greu una part i, en conseqüència, s'informa a favor de la interposició de recurs d'ampar davant el Tribunal Constitucional contra la sentència del Tribunal Suprem, ja que vulnera els articles 9.3, 14 i 24 de la Constitució.

Entrant en l'anàlisi de la controvertida sentència, el cert és que el Tribunal Suprem es fonamenta en una qüestió de forma per desestimar el recurs, qüestió de forma que es concreta en el deure de fixar el motiu en què es fonamenti el recurs amb expressió de l'apartat corresponent de l'article 95 de la Llei Jurisdiccional que ho ampari.

Sobre aquesta qüestió, l'Ajuntament és víctima d'un canvi jurisprudencial salvatge que no li hauria de poder ser imputable. La sentència del Tribunal Suprem de 28 de juny de 1996 expressa la doctrina aplicable i consolidada fins i tot tres anys després que la representació processal de l'Ajuntament presentàs el recurs de cassació: "Por lo demás del tenor del escrito se deduce claramente que se está invocando la supuesta vulneración o infracción del ordenamiento jurídico y de la jurisprudencia. Por ello, superando un criterio estrictamente formalista que sería contrario al principio de tutela judicial efectiva, procede desecharse la alegación de inadmisibilidad y entrar en el estudio de los motivos de casación invocados". Serà a partir de 1998 que la nova doctrina formalista cobrarà protagonisme i es començaran a dictar sentències desestimatòries per simples raons formals. Aquesta manera de procedir en contra del principi pro actione i de la tutela judicial efectiva,

per aquest lletrat és inconstitucional i ha de ser objecte del corresponent recurs d'ampar davant el Tribunal Constitucional i això per diversos motius.

En primer lloc, per vulneració de l'article 24 de la Constitució que garanteix que totes les persones tenen dret a obtenir la tutela judicial efectiva dels jutges i tribunals. No entrar en el fons de la qüestió plantejada per un simple tema de forma, viola el dret a la tutela judicial efectiva. Els defectes de forma s'han de poder subsanar en tot cas. En aquest sentit, la sentència del Tribunal Constitucional 24/1999, es fa ressò d'una doctrina consolidada en el sentit que els requisits formals no s'han d'interpretar de manera que es converteixin en un: "formalismo enervante o dé lugar a una decisión desproporcionada a la vista de los intereses que en la misma se conciten".

En segon lloc, per vulneració de l'article 14 de la Constitució que garanteix la igualtat de tots els ciutadans, és evident, que aquells ciutadans que veuen negat el seu dret a una sentència sobre el fons, són discriminats respecte d'aquells que efectivament l'han obtinguda del mateix tribunal en el mateix temps temporal.

En tercer lloc, no es pot deixar d'esmentar que l'article 9.3 de la Constitució garanteix la irretroactivitat de les disposicions restrictives de dret i aquesta és fonament també a tenir en compte.

**Vetlades
en
el
Molí
d'En
Bou**

* 22.05.04
Fundació Cam-
paner en benefici
del noma
* 16.07.04
* 17.09.04

Beca Creació Artística Auditori Sa Màniga-Fundació Sa Nostra 2003-3004

El projecte "Keep on trying" de la jove artista menorquina Núria Marquès, resident a Barcelona, ha estat el millor dels 25 treballs presentats a la convocatòria biennal, adreçada als joves creadors, que realitzen l'Ajuntament de Sant Llorenç (Auditori Sa Màniga) i la Fundació "SA NOSTRA".

Amb aquest ajut l'artista, que és llicenciada en Belles Arts per la Universitat de Barcelona, tindrà l'oportunitat de realitzar per primera vegada una exposició individual, que s'inaugurarà primer a l'Auditori Sa Màniga i després itinerarà per les sales de cultura de "SA NOSTRA". Trobareu tota la informació sobre les bases a www.sanostra.es i a www.santllorenç.com.

La línia discursiva que recorre el treball de Núria Marquès és la investigació dels paradisos personals proporcionats sintèticament a les persones amb trastorns d'ansietat generalitzada. L'interessen les construccions personals dels paradisos irreals poc perennes i més propers al

cel·luloide que a la realitat. Els llenguatges artístics que tracta són el vídeo i la instal·lació.

Pel que fa a la seva formació, ha realitzat els següents postgraus i doctorat a la Universitat de Barcelona: "De l'empremta gràfica a l'empremta digital II" i "Il·lustració Professional", i el doctorat en pintura "La pintura com a idea". També ha participat a diferents exposicions, les més recents són:

- *X.Cèntric, Festival de Vídeo Internacional, Centre de Cultura Contemporània de Barcelona
- *Angoisse, Loop, Barcelona
- *Indisciplinados, Museo de Arte Contemporáneo de Vigo (MARCO)

*Biennal de joves creadors d'Europa i la Mediterrània, Atenes i Barcelona

*Teddy bear's picnic, Galeria Horrach Moyà, Palma

*Le confort modern 'Kd magic show', Poitiers i Barcelona (Can Felipa)

Els membres del jurat han estat els següents:

Sra. Piedad So-

lans, teòrica de l'art i comissària d'exposicions, en representació de la Fundació "Sa Nostra".

Sr. Gabriel Amer, crític d'art i comissari d'exposicions, en representació de la Fundació "Sa Nostra".

Sr. Carles Guerra, comissari d'exposicions, en representació de la Fundació "Sa Nostra".

Sr. Miquel Galmés Galmés, regidor delegat de Turisme, en representació de l'Ajuntament de Sant Llorenç des Cardassar.

Sr. Joan Morey, artista, en representació de l'Ajuntament de Sant Llorenç des Cardassar.

Passeig Marítim de Cala Bona, 10
07559 Cala Bona - Mallorca
Tel. 971 58 53 24

Joyeria MAR

1.- Relaciona cada cotxe amb la seva ombra:

2.- Endevinalla:

Sempre quietes
sempre inquietes
dormint de dia
i de nit despertes.

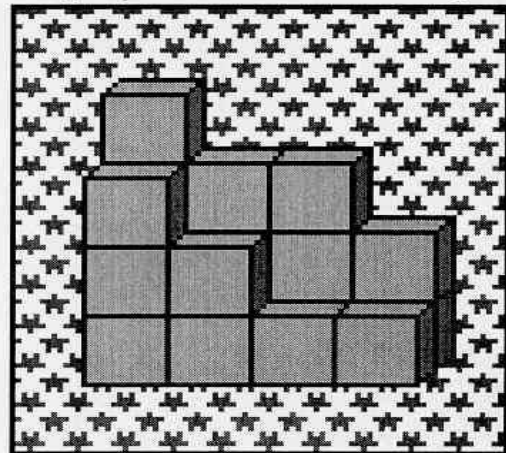
3.- Sabies aquesta dita?:

**Si trona per
Sant Jordi,
blat, xeixa i ordi.**

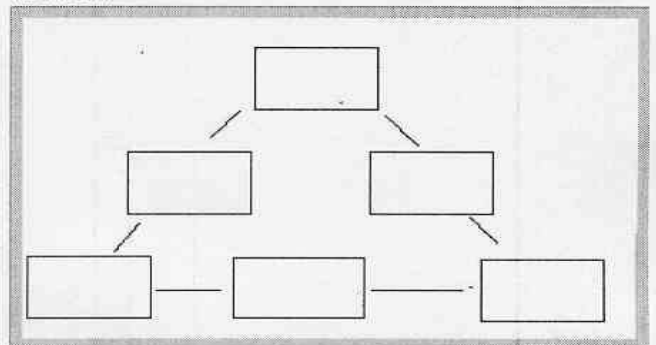
4.- Cerca el nom de deu instruments musicals que sovint pots trobar en una orquestra:

V	I	O	L	O	N	C	E	L	K	J	C
Y	O	B	O	E	O	D	B	D	K	B	L
J	V	Y	M	T	H	T	R	O	M	P	A
U	C	V	K	R	H	R	D	Q	S	Z	R
S	R	I	I	O	C	O	Q	A	B	E	I
Y	H	O	C	M	E	M	N	N	Z	A	N
A	W	L	G	P	X	B	R	F	U	J	E
B	Z	I	F	E	N	O	F	A	G	O	T
U	C	C	G	T	M	N	K	F	G	W	Q
T	I	M	B	A	L	E	S	J	T	P	B

5.- Quants cubs hi ha a la imatge?:

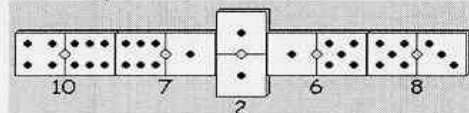

6.- Distribueix les xifres del 1 al 6 de manera que la suma de cada costat doni el mateix:

Solucions al número anterior

2.- Completa el dòmino:

3.- Sopa de lletres

L	L	A	P	I	S	S	R	Y	T
H	L	S	R	X	X	Z	R	E	T
C	H	I	F	U	K	Y	T	M	F
H	B	B	O	R	R	A	D	O	L
B	R	E	D	T	K	T	Z	L	R
Q	E	S	T	O	I	G	A	D	V
H	A	C	W	F	H	Z	L	O	L
P	A	L	L	I	X	T	D	O	L
N	G	E	T	N	Z	T	R	L	B
U	X	C	P	M	D	L	T	Y	B

Antoni Sansó

1996

El **8 de gener**, mor a París el polític socialista francès François Mitterrand.

El **24 de gener**, l'exministre d'Interior, José Barrionuevo, és processat per la seva presumpta relació amb les activitats dels GAL.

El **7 de febrer**, Codorniu denuncia Freixenet per incomplir les normes sobre envelliment de les ampolles: s'inicia l'anomenada "guerra del cava".

El **4 de març**, a París, el pintor Miquel Barceló inaugura dues grans exposicions al Pompidou i a la galeria nacional Jeu de Paume.

El **6 de març**, els EUA aproven la llei Helms-Burton, que preveu sancions a qualsevol companyia que estableixi relacions comercials amb Cuba.

El **8 d'abril**, a Bogotà, per clausurar la novena edició del Festival Iberoamericà de teatre, els Comediants actuen davant 50.000 espectadors.

El **17 d'abril**, mor a Madrid el filòsof i escriptor José Luis López Aranguren.

El **21 d'abril**, la coalició de centre esquerra "El Olivo" guanya les eleccions legislatives a Itàlia.

El **28 d'abril**, a Chicago, l'arquitecte Rafael Moneo aconsegueix el prestigiós Premi Pritzker d'arquitectura.

El **18 de maig**, Johan Cruyff, entrenador des de 1988 del FC Barcelona és destituït del seu càrrec.

El **27 de maig**, se celebren a Palència, Palma i València els primers judicis amb jurat popular de l'Estat Espanyol.

El **6 de juny**, s'obre a Barcelona la I Conferència Mundial dels Drets Lingüístics.

El **8 de juny**, a París, la tenista alemanya Steffi Graf derrota a Arantxa Sánchez Vicario i guanya per cinquena vegada el torneig Roland Garros.

El **28 de juny**, a Kíev, el parlament d'Ucraïna aprova una Constitució democràtica que reconeix la sobirania de l'Estat, la propietat privada i l'establiment oficial de llengua, moneda, bandera i símbols nacionals diferents de la Unió Soviètica.

L'**11 de juliol**, a Vancouver (Canadà), l'Organització Mundial de la Salut clausura la XI Conferència sobre la Sida.

El **8 d'agost**, s'inicia a Gijón la gira de concerts que amb el nom de "El gusto es nuestro" Ana Belén, Víctor Manuel, Serrat i Miguel Ríos tenen previst per aquest estiu.

El **8 de setembre**, l'exèrcit rus inicia la retirada de Txetxènia.

El **12 de setembre**, el jutge Baltazar Garzón inicia la investigació sobre la desaparició de 297 espanyols durant la dictadura argentina.

El **28 de setembre**, s'inaugura al Centre Wilfredo Lam de La Habana la mostra "Rafael Alberti pintor".

El 6 d'octubre, a Tokio, la pel·lícula espanyola "Libertarias", dirigida per Vicente Aranda, obté el premi especial del jurat del Festival Internacional de Cinema.

El **8 d'octubre**, a Austin (EEUU), el ciclista Lance Armstrong anuncia la seva retirada temporal del ciclisme degut a què li ha estat diagnosticat un càncer.

El **21 d'octubre**, més de 500.000 hutus refugiats al Zaire es ve-

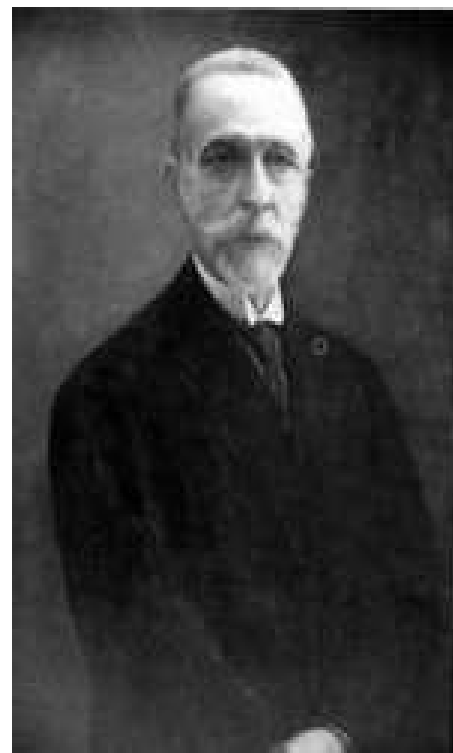
uen obligats a fugir arran dels enfrontaments entre tutsis armats procedents de Rwanda i l'exèrcit del Zaire.

El **27 de novembre**, segons un informe elaborat per una comissió d'experts i sol·licitat per la Junta Superior d'Arxius, la Generalitat de Catalunya ha de recuperar els documents que es traslladaren a Salamanca després de la Guerra Civil.

El **19 de desembre**, mor a París l'actor cinematogràfic italià Marcello Mastroianni.

1996 a les Illes Balears

- * Neix el diari "La Voz de Baleares".
- * Se celebra a Palma el I Congrés de Normalització Lingüística a les Escoles.
- * La població era de 760.379 persones.
- * Cristòfol Soler dimiteix de president del Govern Balear i és substituït per Jaume Mates.
- * Apareix en català el "Diari Balears".
- * Es publica "El rei de la selva" del mallorquí Gabriel Galmés.
- * Els estrangers amb permís de residència eren 30.709 dels quals 22.730 provenien de la Unió Europea.
- * El Consell de Mallorca elegix "La Balanguera" de Joan Alcover com a himne de Mallorca.

Narració de la vinguda de l'emperador Carles V

Ramon Rosselló

"Memòria de la entrada féu en Mallorca lo Sereñíssim Senyor Don Carlos Quint, Rei nostro, Emperador de Alemanyia, i de les coses se feren en la recepció, així per lo Re-

verend Clero com per los seculares en lo any 1541.

En lo any de la Nativitat de Nostro Senyor Déu Jesucrist de 1541, a 24 de agost, D. Felip de Cervelló, Virrei de la present Ciutat, rebé una carta de Andriadoria en què li deia Sa Magestat seria amb gran exèrcit per anar contra Alger a aquesta nostra Ciutat a 13 de setembre primer vinent i que fessen de prevenir pa, oli, llenyes, formatges i palles, amb la qual lletra, los Magnífics Jurats entraren en lo capítol notificant als Reverends Canonges la lletra, i vinguda de Sa Magestat, i que fessen lo que de ells s'esperava, i així los Reverends Canonges feren un arc triomfal molt soperbo en la plaça de la Seu davant de l'Almoïna, i los dits Reverends Canonges entraren en lo Consell de Sant Bernat dient los fessen senyal de alegria, per dita alegria de Sa Magestat, i dit Consell féu un altre arc triomfal a la porta de Mar per a que quant Sa Magestat ixiria de la Seu per anar en el Castell lo pogués veure, i ans de arribar Sa Magestat arribaren molts Senyors, així de Aragó com de Catalunya, los noms dels quals seria prolixitat de contar.

I a 6 de octubre arribà lo Príncep, de Sòller i a 8 lo Virrei de Sicília dit Don Ferrando de Gonzaga amb 7 galeres i 28 naus, arribant en el present port aont trobà més de 60 naus grosses eren arribades de Gènova, Sicília i Nàpols totes de armada, i essent dos o tres milles del moll, la Ciutat lo saludà per esser Capità General de tota la armada i ell féu tirar molta artilleria, tant les galeres com les naus, i lo mateix dia, hora tarda, entrà un correu de Menorca dient Sa Magestat havia sopat lo dia ans a Maó dins lo port de Cala Figuera.

A 13 de dit, a quatre hores ans del dia, vingué una galera en el moll notificant Sa Magestat era a les Salines, que volia entrar de dia per veure la Ciutat i lo port, i sabent tal nova la Ciutat, lo Reverend Clero i seculares tots se prepararen per tal recepció, i essent ja dos hores de dia se mostraren al Cap Blanc 42 galeres a l'encontra, i al mateix punt lo Virrei de Sicília anà amb les 7 que entrat i amb lo que era vingut de matinada, i juntà amb les de Sa Magestat tirant molta artilleria, la Capitana de Sa Magestat tirà un tir, i essent tres o quatre milles del moll de la Ciutat començà a tirar tots los tirs que tenia y la Capitana de Sa Magestat ne tirà molt i aprés totes les altres plegades que era la més noble cosa de veure.

Essent el moll per desembarcar, lo Reverend Clero de la Seu amb totes les ordes de frares amb processó isqueren de la Seu, féu dita processó lo Reverendíssim mestre Rafel Llinàs, bisbe de Grècia, i aportava la Vera Creu en la mà sens pavelló, i lo Sr. Ardiaca misser Lluís de Virallonga féu per diaca, i lo Rd. m^o Miquel de Pax canonge féu de companyó, i lo Rd. m^o Jeroni de Milià canonge féu de subdiaca, i isqueren de la Seu cinc creus, ço és, les acostumades i la de cretall, i la d'en Rossell, los subdiaconils portaren les figures de Nostra Dona, isqueren 24 bordons, anà la processó davant la porta dels Polls de St. Domingo aont havien posat i aparellat un matalaf forrat de domàs carmessí, i dos coixins de brocat per adorar, i aquí esperaren un bon rato a Sa Magestat qui essent al moll aont la Universitat havia fet un pont per desembarcar Sa Magestat, veent dit pont se posà a un bateu de la galera i no volgué saltar en terra per dit pont i açò perquè aportava dol de la Sereñíssima Donya Isabel, emperatris muller sua quondam, i essent en terra, tenint-li la Ciutat un cavall aparellat amb adrès de vellut carmessí, en aquell no volgué cavalcar i donà'l en el cavallerís major, i cavalcà a un cavall amb adrès de vellut negre, lo qual era de m^o Nicolau de Quint, i venint per la porta del Moll, dins la qual la Ciutat havia fet un arc i molts

títols, los quals Sa Magestat prengué pler de llegir, i passant per davant la Llonge, per lo carrer de St. Joan, eixint per lo carrer de St. Feliu, i per lo Born amunt, i essent al pont de la Riera qui es diu de la Carnesseria d'avall, Sa Magestat demanà si era riu, i diguerin-li que no, però quant plovia a la muntanya molt, venia l'aigua per aquí, i girant-se digué: O que linda Ciutat, i passant per la casa dels Paraires eixint a St. Nicolau Vell davant St. Domingo, per la plaça nova, per lo carrer de m^o Morey, per la volta de m^o Aulesa, i per la Almudaina, isqueren a la porta de St. Domingo aont estava tot lo Rd. Clero esperant Sa Magestat, i aquí ell apeà de son cavall i adorà la Vera Creu aportava lo Rd. Bisbe, i fonc-li dit per lo Rd. Sr. Sacristà m^o Nicolau Montanyans: S. M. sos antipassados acostumaven de ir processonalment con todo el Clero, i Sa Magestat li respondió: Jo no puedo ir a pie, i així tornà cavalcar mirant sempre la Ciutat, i demenant lo que veia, que era venint a la plaça davant la Almoïna aont estava lo arc triomfal dels Reverens Canonges, S. M. apejà i anà a peu fins a lo altar major de la Seu, en el qual se ajonellà sobre un coixí posat en terra sobre un tapit i recolzat sobre dos coixins amb un drap de brocat li posaren sobre la cadira de ferro del Sr. Bisbe, i lo Sr. Bisbe féu les pregàries com està en lo pontifical, i donà la benedicció a S. M. dient: Benedicat te Deus, i així S. M. se alçà anant a la volta del Castell Reial eixint per la porta de Mar aont havien fet los consellers de St. Bernat un arc triomfal molt bell, lo qual Sa Magestat se mirà, i essent al pati del Castell se aturà un bon rato donant a besar les mans a tots los cavallers mallorquins, estant molt content, així de dits cavallers com de la noblesa de la Ciutat, i digué: aquí tenemos un Reino escondido, amb dit emperador molts senyors de Itàlia, los noms dels quals seria llarg de escriure; i després vingueren sis frares i lo comanador de la Verge Santíssima nostra Dona de la Mercè foren abraçats de Sa Magestat en memòria de la conquesta de les Índies, i del conquistador de Mallorca.

Els últims avenços en el diagnòstic de l'E.L.A.

*Salom i Parets és el teu llinatge,
de preciós nom Catalina,
del Cel ets l'estrella que més il·lumina
i en el cor un tresor la teva imatge.*

A pesar de què el títol pugui induir a pensar al pacient lector que ja se'ns estan esgotant les coses a dir sobre la maleïda E.L.A., res més lluny de la realitat. Si més no, tot el contrari: mentre la bona gent de Flor de Card tingui la gentilesa d'obrir les pàgines d'aquesta excel·lent publicació, nosaltres mai no estarem retuts per continuar lluitant contra la feresta malaltia, ja que això és el mínim que podem fer per als elàtics que ja viuen en el Pare i, com no, per als qui actualment pateixen la duríssima urpada que l'E.L.A. els ha donat.

El que sí farem en aquest cinquè capítol és concloure la present sèrie, que vam començar en el segon lliurament i que ha estat dedicada als peoners en el diagnòstic de la malaltia. Això no és obstacle, però, per reprendre la sèrie en el moment en què tinguem més dades.

Bé, un cop dit això, anirem al vermell de l'ou de l'article, que no és altre que sapiguer el que va succeir després de què Jean Martin Charcot establis nom i llinatges a l'E.L.A.

Molts foren els qui continuaren la tasca del neuròleg francès en la investigació de tan terrible malaltia, i entre ells farem esment a un coetani seu que nomia Jules Bernard Luys, nascut l'any 1828 i traspasat el 1897.

Bernard Luys va descobrir que les neurones de la banya anterior de la medul·la (que si fan memòria són els extrems davanters de la substància grisa que té forma d'hac "H" en el centre medul·lar), patien degeneració en l'atròfia muscular progressiva, posant fi així al concepte mioipàtic del quadre, que Luys va denominar poliomièlitis anterior crònica, per distingir-la de la poliomièlitis anterior aguda infantil, que és d'origen infecciós.

Un altre dels noms a tenir en compte va ésser el de Joseph François Felix Babinsky (1857-1932). Aquest neuròleg francès d'origen polonès, malgrat mantenir importants diferències

amb moltes de les conclusions dutes a terme per Charcot, va arribar a ésser professor de l'hospital La Salpêtrière i dedicà la major part de la seva activitat a l'estudi de la semiologia nerviosa, és a dir, al conjunt de mètodes emprats per establir un diagnòstic o bé avaluar el curs de les malalties neurològiques.

Els seus estudis sobre el reflex cutaniplantar el van portar, el 22 de febrer de 1896, a presentar en la Societat de Biologia de París, un treball transcendent i concís de 28 línies, en el que recollia una dada importantíssima per detectar una lesió orgànica de la via piramidal, que permetia distingir les paràlisis piramidals d'altres castes de paràlisi. Aquesta troballa va ésser tan important que avui en dia ja pertany al comú de tots els neuròlegs.

El "signe de Babinsky" -que és com es va batiar la descoberta- va permetre per la seva part a un altre prestigiós neuròleg que nomia William Gowers (1845-1915), precisar que tots els casos d'atròfia muscular progressiva i de paràlisi bulbar progressiva que ell havia estudiat, presentaven signes piramidals, amb la qual cosa va considerar que l'esclerosi lateral amiotròfica de Charcot, l'atròfia muscular progressiva d'Aran i Duchenne, així com la paràlisi bulbar progressiva, també de Duchenne no eren diferents malalties, sinó distints estadis, amb graus diferenciats d'intensitat i d'extensió, de la mateixa malaltia.

I gràcies a aquest descobriment, a partir de llavors es va establir que l'E.L.A., la paràlisi bulbar progressiva, l'amiotròfia muscular progressiva i l'esclerosi lateral primària eren variants d'una idèntica malaltia degenerativa que afecta exclusiva i sistemàticament les vies motores, que són un dels dos camins que segueixen els estímuls nerviosos, i que ens permeten els moviments dels músculs a tot el cos.

Després també vindrien altres metges que assentarien les bases del

que avui en dia es disposa per poder diagnosticar l'E.L.A., com per exemple el neuròleg Brain, que el 1933 va començar a utilitzar la denominació d'"enfermetat de motoneurona" com a sinònim d'E.L.A., o també l'any 1950, quan un grup de facultatius encapçalats per Koerner van establir la relació entre l'E.L.A., el pàrkinson i l'alzheimer.

Més tard, el 1955, els neuròlegs Kurland i Mulder van donar a conèixer l'E.L.A. familiar, o sigui, hereditària.

Per altra banda, L. P. Rowland va constituir, l'any 1982, els límits nosològics de les diferents formes de les malalties de la motoneurona.

El 1993 Rosen i Cols van descobrir la mutació que patia el gen de la sod-1 en l'E.L.A. familiar, i del qual ja explicarem més coses en el futur.

Per finalitzar, el 1994 va tenir lloc la reunió de la Federació Mundial de Neurologia, on es van definir els criteris del diagnòstic de l'E.L.A.

Com han llegit, amics lectors, moltes han estat les persones que han dedicat les seves vides a fer el diagnòstic de l'E.L.A. més encertat, més fiable, ajudant així als elàtics passats, presents i futurs.

Déu, mon Paret, vulgui que algun dia puguem afegir a aquesta munió de persones el nom o noms dels qui hagin trobat per fi el remei per tan esfereïdora malaltia com és l'esclerosi lateral amiotròfica.

Així sigui!

Miquel Jordan i Ronsano

L'MSN i les seves jugades

Crom el Nòrdic

Davant la creixent possibilitat de monopoli del msn de Microsoft, he decidit obrir aquest reportatge a La Stoa com a informació.

Com obliga Microsoft a que la gent empri el msn?

1) Obliga a què hom agafi una versió del msn 6.0 o posterior, inutilitzant totes les versions anteriors, per d'aquesta manera mantenir un major control sobre l'usuari.

2) Obligant els usuaris de fora del msn que no puguin contactar amb els usuaris de dins del msn. Jo mateix, com a usuari de Trillian, m'he vist obligat a reutilitzar l'MSN per no perdre usuaris.

3) "Motivant" a utilitzar el msn, a tots els usuaris que tinguin una versió de Windows posterior al 2001, mostrant res més engegant l'ordenador el ninotet verd del msn dient de connectar-se.

4) Fent que cada vegada el msn estigui més sota el control fàcil de Microsoft, facilitant així que aviat Microsoft pugui cobrar pel servei de messenger.

Com a informació apart, assenyalaré que el msn de Microsoft utilitza molta memòria, un altre motiu pel que és recomanable canviar de missatgeria.

Un usuari ens informa (traduït de l'anglès): "Jo tenia Windows Messenger (WinXP) i era molt millor que MSN. No hi havia direccions, no hi havia NET pasaport i el més important de tot: això

no menjava la teva memòria (ram) tant! El MSN 6.0 necessitava 15 MB ram mentre que el Windows Messenger que jo tinc necessita només 3MB i té gairebé les mateixes opcions (suport webcam, notificació per escrit, jocs net, integració amb NetMeeting i outlook). No és un mal programa però no m'agrada en general l'estil de totes les companyies que fan programes (en cpu i ram) tal que els usuaris necessitin actualitzacions contínues. No té i importància, i si algú vol gastar 15Mb de ram, que ho provi. Jo vull els meus 320 Mb per a les meves necessitats, i aleshores escullo Windows Messenger.

I què hi puc fer?

Per tot això, penso que ens hem de rearmar contra Microsoft ara mateix. A eines recomanen el servidor Jabber, però jo personalment trobo preferible utilitzar el Trillian. Per descarregar-se una versió del Trillian, busca-la al Google o clicka [url=http://www.trillian.cc/downloads/]aquí[/url]. (Avis: és possible que amb una versió una mica antiga del Trillian no et funcionin els teus usuaris de Microsoft, però amb la versió O.74F, descarregable des d'aquest enllaç, podràs recuperar els teus vells usuaris de l'MSN amb una senzilla actualització).

Per a qui li interessi, el meu número ICQ, per a contactar pel messenger de Trillian, és 292879675.

Breu historia de Francesc Pujols

Filòsof nat a Barcelona. En Joan Maragall comenta de la seva poesia: "La seva poesia us parla molt de la terra molla, i de la frescor dels pàmpols, i del raig de sol, i de fruites, i de xapoteig d'aigües, i de coses que brillen (...) En fi, que an aquest xicot tot li entra i li surt pels sentits, com an el poble, però amb més violència: perquè ell és una flor del camp misteriosament oberta en l'estuva ciutadana. El poble és més sobri, més innocent, més fort davant la sensibilitat natural a la seva senzillesa: En Pujols s'hi abandona més, hi disfruta massa. I el notable és (i això també el mostra essencialment popular) com aquesta sensualitat li pren part en el sentiment de lo meravellós. (...)".

En Francesc Pujols és molt recordat per la seva faceta humorística, que ha deixat rastre en les seves dites i frases fixades per l'ús corrent de la seva gràcia alada i que penetra les boires d'una vulgaritat ciutadana amb la claror de la ironia. Però, sobretot, en Francesc Pujols és important per la seva faceta de filòsof que tria les peces del seu sistema poc a poc, segur de la seva fe. Així doncs, les facetes que distingeixen Pujols son la poesia, l'humorisme i la filosofia, que li donen una rara mentalitat i un regust inconfusible al que escriu.

*Toieria
Femenias*

*llistes de noces
objectes de regal*

Doctor Pasqual, 8 - Sant Llorenç

Manifest per la música de la terra

Nosaltres, persones dedicades a l'ensenyament, la interpretació, la programació, la investigació i la divulgació de la música folk dels Països Catalans, volem expressar mitjançant aquest manifest la nostra preocupació pel present i, sobretot, pel futur d'aquest àmbit musical.

Durant el últims anys, a Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears, la música folk ha recuperat i guanyat espais gràcies a l'esforç de persones i entitats molt concretes, arrelades a la societat civil.

En som molts: tenim un cens envejable de grups, solistes, intèrprets, autors i creadors en general; tenim organitzacions (associacions, empreses, col·lectius, etc.) relacionades amb el nostre àmbit; tenim circuits propis (festivals, cicles) i comencem a tenir presència en altres cicles de música i festes majors; tenim mitjans i programes especialitzats (premsa, ràdio i TV) compromesos en la difusió de la nostra feina; tenim un públic que creix dia a dia; tenim una presència real a les places i als carrers; tenim discogràfiques: no són multinacionals, sinó que

són petites i mitjanes empreses que ens donen suport i confien en els nostres treballs; tenim mànagers, programadors, tècnics de cultura que hi estan interessats; estem units: no pretenem compartir-ho tot ni cerquem cap uniformitat, però viatgem en la mateixa nau i mantenim un contacte continuat entre gent de tots els Països Catalans.

Malauradament, però, la música folk dels Països Catalans no ha rebut per part de les institucions públiques prou atenció, llevat d'algunes excepcions molt puntuals, sobretot de tipus local. La nostra música tradicional s'ha vist sistemàticament marginada per les administracions, que ni tan sols han sabut mantenir un criteri coherent, més enllà de l'oportunistà utilització política, envers un patrimoni històric i cultural que si no ha desaparegut ha estat gràcies al treball de cantaires, músics, educadors, investigadors i, molt especialment, al teixit associatiu que cobreix la nostra geografia.

A començaments del 2004, la llosa més gran que pateix el sector és l'endèmica manca d'estratègies, ni comunes ni particulars, per part dels go-

verns autonòmics que comparteixen el nostre territori. Però, si Catalunya s'ha distingit per la política erràtica en matèria de cultura popular i tradicional, al País Valencià i les Illes Balears la barreja de negligència i d'obstruccionisme obeeix a un intent deliberat de ruptura de la unitat de la llengua i la cultura catalanes.

No som un sector en crisi; som un sector ple de vida, que vol que els governants i els mitjans de comunicació sàpiguen que existim i que reconeixin la nostra realitat. Per això, nosaltres demanem als departaments de Cultura i Educació dels governs autonòmics de Catalunya, el País Valencià, les Illes Balears i l'Aragó, així com al Departament dels Pirineus Orientals de l'Estat francès, que facin públiques les seves intencions i els seus programes envers la conservació, l'ensenyament i la promoció d'una música tradicional i popular que, al cap i a la fi, és única, perquè és la nostra: la música que al llarg de la història ens ha identificat com a poble.

Gràcia (Barcelona),
el 31 de gener del 2004

Tal dia com avui

Josep Cortès

ARA FA 110 ANYS

* Que s'instal·là una parella de la Guàrdia Civil a Sant Llorenç.

ARA FA 105 ANYS

* Que es va llogar una casa per ubicar-hi l'Ajuntament, el jutjat i una de les dues escoles.

ARA FA 90 ANYS

* Que es crearen dues escoles a Son Carrió, una de nins i una altra de nines.

ARA FA 80 ANYS

* Que, a rel de la implantació de la dictadura del general Primo de Rivera, el governador va destituir vuit regidors i nomenà batle n'Antoni Sancho Gelabert.

ARA FA 60 ANYS

* Que es col·locaren indicadors del nom de Sant Llorenç a les entrades del poble.

ARA FA 50 ANYS

* Que l'Ajuntament comprà una casa confrontant que, per la part de darrera, donava al carrer del Pou. Dos anys més tard s'esbucaria per fer-hi la plaça de l'Ajuntament.

ARA FA 30 ANYS

* Que Miquel Vaquer, batle de Sant Llorenç, fou nomenat Diputat de la Diputació Provincial.

ARA FA 25 ANYS

* Que es va constituir el Patronat

de la Biblioteca, amb membres de l'Ajuntament, la parròquia, l'escola i el Club Card.

ARA FA 20 ANYS

* Que Ses Sitges començà la seva tasca educativa, baix de la direcció de Guillem Pont.

* Que es creà l'Associació de Pares de Son Carrió.

* Que va sortir el primer número de la revista escolar "Es Xafarder".

ARA FA 5 ANYS

* Que es va inaugurar la Biblioteca Mn. salvador Galmés.

* Que el grup juvenil llorenç "Granots en marxa" va començar les seves activitats.

Jaumet: Bé atlots, ja mos tornen canviar es plans perquè, com que dia 14 de febrer és sant Valentí, patró dets enamorats, jo era d'això de lo que volia parlar, però com que si exceptuam n'Asnar que està enamorat d'en Bush, es nostros mandataris lo que senten és un gran desamor per Mallorca i es mallorquins i això mos obliga a haver de tornar a parlar una vegada més d'ell. No en començau a estar una mica farts de sa seva hipocresia?

Ramon: Jo puc començar a parlar de sa llengo; diu s'Estatut d'Autonomia: "Ningú no pot ésser discriminat per raó de l'idioma". De moment, es parlants des mallorquí-català encara no ho són, però s'idea des senyor Matas i des senyor Fiol i amb so nostro passotisme, si no mos hi posam de bon dir de veres a sa volta de poc temps es discriminats serem es que parlam sa llengo d'aquí.

Jaumet: Tant la reina Bel la Catòlica com ets anglesos quan varen conquerir Amèrica sa primera passa que donaren va ésser obligar es natius a aprendre ses llengos respectives, anglès i espanyol, perquè ells ja sabien que sa manera més fàcil de fer perdre sa identitat d'un poble és robar-li sa seva manera de comunicar-se. Com se veu, a Madrid també ho saben i, per estoviar-se ses dificultats que trobaren a Catalunya, manen ses feina an es qui comanden aquí, que no deixen d'ésser uns venuts an es poder central.

Tomeu: Segons sa senyora Cabrer, com que tenen majoria, ni en sa destrucció de s'Illa, ni amb sa llengo canviaran ni un punt ni una coma perquè ells ja ho explicaren en es seu programa, programa que molt poca gent ha llegit. No les votàreu? Idò ara a agontar-se. Llàstima de tota aquesta gent que no els va votar i no combrega amb ses

seves idees.

Xesc: Jo, parlant des català i tornant una mica enrera, voldria comentar sa darrera jugada que han fet aquests senyors des Pastís Popular, aquest pic li ha tocat a Catalunya. És clar. Es senyor Carod Rovira, don Pep Lluís, no sabia ell que la dreita sempre està a s'aguait? Idò gràcies a aquesta errada es senyors des Pastís Popular s'aprofitaren, com s'aprofitaren de sa compra de Madrid i com també s'aprofitaren de s'ecotaxa de ses Balears. Es senyors des Pastís Popular tot d'una demanen dimissions; jo dic que és greu lo del senyor Carod Rovira, però comparat amb sa guerra d'Iraq no és res. Ha dimitit es senyor Asnar? Ha dimitit es senyor Cascos per s'enfonsament des Prestige o es fracàs de s'Ave? Ha dimitit es senyor Arenas per sa trama de Madrid? I es senyor Rato pes tema de Gescartera? I es senyor Piqué pes tema des hidrocarburs? I sa senyora Palacios per ses subvencions fraudulentas des lli tampoc no ha dimitit. I es senyor Cañete, conseller de ses fàbriques de pinsos que engreixaven ses vaques loques tampoc no ha dimitit. O voleu que parlem de sa dimissió des senyor Saplana per lo de Castelló? Perquè des pobre i senil Fraga, don Manuel, que vol posar s'exèrcit en marxa si hi ha qualque autonomia que no els voti, o que diu que abusar d'una menor és una insignificança, d'aquest ni tan sols en vull parlar, però sí que també vull demanar sa dimissió des senyor Mates per lo de Bitel i lo de Formentera. Ah!, recordau que es senyor Carod Rovira tan sols va anar a parlar de Pau.

Julià: Jo deman per què els sap tan de greu que s'investigui si és ver que foren es serveis secrets es qui donaren sa notícia? Així és molt fàcil dir que es senyor Zapatero té poca autoritat; si ells cada vegada que un fica sa pota o sa mà ho aturen legal o il·legalment, no és d'estranyar que quan un democràticament vol discutir ses qüestions les semblin manca d'autoritat.

Jaume: Se veu que es canvis de plans ens ha llevat sa inspiració i com que jo tampoc en tenc gens avui, si qualcú vol dir sa darrera donarem sa tertúlia per acabada.

Xesc: Espera un poc que jo

encara no he dit tot lo que volia dir. Per devers Madrid quan senten parlar es català mos diven "Hablad en cristiano que nosotros no hablamos el polaco". Quina putada li va fer en Bush a n'Asnar que el va obligar a posar soldadets espanyols baix ses ordres des polacs?

Julià: Parlem d'Iraq; dos ministres discutien i un d'ells deia: "Jo no acab d'entendre sa política des senyor Asnar", i s'altra li va contestar: "Tenint en compte que ara noltros feim política pes beneitets, per què es llests ja mos comencen a veure ses plomes?"

Tomeu: Per què a Espanya celebren es Dia dets Innocents es 28 de desembre, si es telediaris des nostro govern mos hi tracten cada dia?

Mariano: Jo, com a aperitiu també en diré una. Què és un homo? Un homo és allò que se passa una temporada no massa llarga a un lloc que després d'haver sortit se passa es vuitanta per cent de sa seva vida per tornar-hi entrar.

Una atlota jove va a confessar-se i diu a n'és capellà: "S'altre dia es meu novio va començar a tocar-me i jo a un moment donat vaig afluirar i férem s'amor, i li vaig dir que era un fill d'allò."

Es capellà li diu: "Però dona, avui això no és cap pecat; és més pecat tractar sa mare d'això que la tractes que lo que voltros féreu."

"Però per haver-me fet això ell és un fill de..."

Es capellà l'agafa i li diu: "Anem amb jo". La se'n duu a un racó i comença a tocar-la i també acaben fent s'amor. Quan han acabat li diu: "Tu i jo també ho hem fet, i ara per això te pareix que som un fill de p...?"

Ella contesta i li diu: "No, si fins i tot m'ha agradat".

Sentit això, es capellà li diu: "Perquè jo no ho som i ell sí?"

Ella li contesta: "Perquè es meu novio té es Sida i no se va voler posar condó".

A fill de P..., fill de P..., fill de P...

Joan Roig

NOTA: Aquest article havia de sortir el mes passat, però per motius tècnics no va ésser possible incloure'l.

L'èter, trobada dels poetes (IV)

Isabel Maria Muñoz

Un ventet lleuger, suau, fresc remou l' ambient. Són els aires vinguts d'Itàlia. Boscán, Garcilaso entren en escena.

L'èter comença a fer-s'hi sonor amb l'ús d'un nou metre: l'hendecasil·lab. L'octosíl·lab, vers de noble tradició en la poesia castellana, el metre dels roanços, dels cançoners va quedar quiet, estàtic, sense mobilitat.

La glòria de la introducció en les lletres hispanes del nou metre (l'hendecasil·lab) i de les noves estrofes (el sonet) va correspondre a Juan Boscán.

Els metres italians emprà Boscán que -si toscos si bells-, amb propietat, a les nostres lletres s'introduiran.

Centelleja l'èter. Les notes agudes i sonores del violí l'embarguen d'una mobilitat vivace. Els sonets, les ègloques i les cançons de Garcilaso es reflecteixen dins una aureola platejada de color i de dolçor. On la intimitat del poeta il·lumina com torxa encesa dins el foc de l'amor.

De la seva estança a Nàpols, el seu esperit se sentirà impregnat d'una empremta inesborrable.

SONET

Garcilàs, noble d'estirp. Amorós de cor. Gallard, de cos; feel i honorable servidor, amb les dames sempre amable. De l'Emperador, soldat respectuós.

Vida cortesana en palau luxós. Àmfores d' or. Riquesa incalculable Tot dintre d'ell és bell i inestimable. El policromat dels arcs, ostentós.

De les ègloques dolçor, tristesa...
Junt a l'exaltació de la natura.
Del Tajo, el paisatge ple de bellesa.

Els sonets, poesia tendra i pura,

imatges de flors, d'olors amb anhel de la joventut que sempre perdura.

ESCULAPI

De miratge disfressada vaig veure amor on només la meva imaginació, de fantasia desmesurada, somiava amb besos entusiastes de passió.

A la vorera, vorera del llac acudíem tot dos. Ell, de negre; jo de rosa.

Els cignes nedaven majestuosos en les tranquil·les aigües.

Ens contemplaven a la vora...; allunyant-se vers el mig del llac.

Eren el símbol d'un amor blanc, pur, inasequible, el nostre.

Esculapi sent admiració per mi.

Es crema dins la clara llum

Mes, no aconsegueix l'atracció d'un bes.

Massa bella per distreure els sentits: el paisatge, les muntanyes, les flors,

el murmureig de la corrent, al passar per la ribera, els pastors...

Les escenes es repeteixen, mes

el nostres cossos, malgrat s'ajuntin, Esculapi s'aixecarà, s'aïllarà.

És tendre, és amorós. Mes, no deixa d'ésser idealista.

El neoplatonisme viu dins nosaltres.

LEANDRO

Leandro enamorat està de la beuldat, dolça i serena de la delicada Eloisa: L'aire de gran senyora, l'elegancia, la senzillesa; la moderació dels gestos. Tot en ella és digne d'admiració. Mes, la bella Eloisa no es rendeix als seus galanteigs. Quan el verd prat de fresca herba cobert està i les meves mans són un bullentor de passió, per què us allunyau, amada meva! Per què ens desdenyau? Només teniu raó per a pensar! No teniu cor per a amar! La raó és freda; el cor és ardent. Oh! Nimfes d'aigües pures i cristal·lines beseu el rostre d'aquest amant que es perd en l'angoixa senda de l'oblit.

EL MOCADOR

Quin primor! El mocador; brodat als cinc anys. Entredós a la vorera. Una flor, rosa i verda al cornaló.

Ultramillor

**Agència de viatges del grup A
Títol 999**

**Carrer del Sol, 19
Cala Millor-Mallorca
Tel. 971 585720**

NAIXEMENTS

* Dia 19 de febrer va néixer a sa Coma na Sofia Townley, filla d'en Tomàs i na Victòria. La nostra enhorabona.

* El 4 de març, a sa Coma, va néixer na Maria del Mar Marqueño Gomi-la, filla de n'Aníbal i na Cristina. Salut.

* El 10 de març, també a Sa Co-ma! va néixer n'Anso Chen, fill d'en Jiang i na Hai, o a l'inrevés... Enhorabona.

DEFUNCIONS

* El 29 de febrer va morir l'home més vell de Sant Llorenç, en Bartomeu Brunet Santandreu, que tenia 97 anys. Vi-via al carrer de la Mar. Que puguem pregar per ell molts d'anys.

* Dia 2 de març va morir na Maria Femenias Planisi, una llorencina de 87 anys. Al cel sia.

* Dia 6 de març ens va deixar en Gabriel Fullana Galmés, llorencí, a l'edat de 62 anys. Descansi en pau.

* El dia 10 va morir a Sa Coma en David Byne, un infant de només 2 mesos. Al cel sia.

* Dia primer de març va morir a Sant Llorenç na Margalida Riera Roig, a l'edat de 77 anys. Descansi en pau.

* Dia 2 de març va acabar la seva vida en Joan Adrover Miquel, als 85 anys d'edat. Que el vegem en el cel.

* El 10 de març, a Sant Llorenç, va morir na Catalina Rigo Riera. Tenia 88 anys. Descansi en pau.

NOCES

* Dia 2 de febrer es casaren en Carlos Gómez Ferreiro, de la Coruña i na Nancy Gallego Jiménez, de Colòmbia. La nostra enhorabona.

* El 23 de febrer feren l'esclafit en Matias Mogilner, argentí, i na Claudia Soler Nieto, llorencina. Enhorabona.

* Dia 3 de març va tocar el torn a Bernat Sureda Roig, de Sant Llorenç, i a na Lina Alyelksyeyenko, d'Ucraïna. La nostra enhorabona.

* El dia 6 es casaren n'Antonio Aguilera Conceiro, de Barcelona i na Marcela Kraus, de Txèquia. Salut.

* Finalment, dia 10 de març es casaren en Luis Fernando Arrobo Al-verca, de l'Ecuador i na Celia Chango Chico, també de l'Ecuador. Enhorabona.

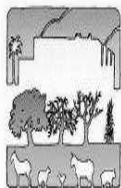
NOTA

Si algú vol publicar esdeveni-ments de caire social basta que ens ho faci sebre. I si a la demografia li agrada-ria que sortís alguna foto, que la faci arribar a qualsevol de les col·labora-dores d'aquesta secció.

Bel Nicolau i Aina Simonet

Berenar-sopar solidari

Dia 22/05/04 a les 20 h.a

Ser Sitges

Rifa d'obsequis!
Viatge a París, quadres, llibres, còdexes i còdexes...

10€

A favor de la fundació Campaner per
combatre la malaltia del NOMA a Níger

Organitza: Grup vetlades en es Moli d'en Bou

desde **0.17€** IVA incluido

11x15 Tamaño IDEAL
no corta nada del archivo

DESCUENTO POR CANTIDADES

IGÑASI
FOTOGRAF

Excursió teatral i musical a Barcelona

Ignasi Umbert

Organitzat per la direcció de l'Auditorium Sa Màniga i dins la programació d'activitats del primer trimestre d'aquest any, els passats dies 21 i 22, un grup de llorencins i d'altres indrets de l'Illa realitzaren una excursió teatral i musical a Barcelona. La sortida va ésser el dissabte matí, guiats pel gerent de l'Auditorium, Pere Santandreu i el seu fidel escuder, Rafel Umbert.

Arribats a Barcelona i acomodats a l'Hotel Onix, situat a la Rambla de Catalunya, el grup va anar a omplir-se la panxa, ja que sac buit no s'aguanta. Una vegada haver dinat ens vàrem dirigir cap al Teatre Nacional de Catalunya on, guiats per personal del teatre, es va tenir l'oportunitat de conèixer les entreteles d'aquest nou, bell i gran edifici dedicat a l'art de Talia. Es va tenir l'oportunitat de poder veure alguns moments de l'assaig de l'obra *Maria Rosa*, de l'autor català Àngel Guimerà. Ja el vespre, a la Sala Petita del teatre -disposa de tres sales, la petita és la segona en capacitat i s'hi poden col·locar entre 350 i 500 persones, depèn de com es faci el muntatge-, poguérem gaudir d'una de les més famoses obres del dramaturg noruec, Henrik Ibsen: *Casa de nines*, una obra que en el moment de la seva estrena, el 1879, va rompre molts dels esquemes socials de la societat d'aquell temps i, l'abandó que fa la protagonista, Nora, del seu marit i dels seus infants i de tot el que significava el seu estatus social, es va convertir en un signe de l'emancipació de la dona. No debades hi ha hagut molts que han interpretat l'obra com a signe eminentment feminista.

El gest d'aquesta portada a tot el que fins aleshores havia significat per ella es pot interpretar com cadascú vulgui, i totes les interpretacions i les conseqüències són legítimes, però és indubtable que l'alliberació personal de la dona que planteja l'obra és com un aire de llibertat que es converteix en bandera universal per la força expressiva d'Ibsen. La protagonista, Nora, és el símbol que ens mostra que tota submissió pot tenir el seu fi i que conceptes com honor o fidelitat són amb molta freqüència manipulats per l'ordre social establert.

L'obra està dirigida pel lloren-cí, Rafel Duran i és interpretada, en els principals papers, per Laura Conejero, en el paper de Nora; Francesc Garrido, en el de marit de Nora; Ro-ser Batalla, Andreu Benito, Pep Anton Muñoz i també una altra mallorquina prou coneguda pels afeccionats al teatre: Caterina Alorda.

Una obra com aquesta era molt difícil que no agradés a tothom, si bé cada un va fer la seva interpretació. Té una duració de quasi tres hores, que passaren volant. La interpretació, molt encertada, almenys aquest vespre, amb la força necessària per fer creïbles els personatges que interpretaven. En algun moment, especialment en el segon tram de la primera part, pot ser donés la sensació que li manca una mica de ritme, però això és tan sols una sensació deguda a la durada de l'obra. La direcció de Rafel Duran és més que correcta, i més després de saber les dificultats que va tenir la posada en escena en el darrer mes, abans de l'estrena.

L'endemà dematí, visita guiada al Gran Teatre del Liceu. També en aquesta oportunitat ens mostraren pràcticament tots els racons d'aquest teatre. La primera versió d'aquest edifici es construeix

a mitjan segle XIX, en concret el 1847, mitjançant les aportacions de la nova burgesia catalana, que aleshores començava a formar-se paral·lelament al desenvolupament industrial de Catalunya. Actualment, és un teatre públic sufragat per la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament, a més d'altres aportacions privades. Està gestionat per la Fundació del Gran Teatre del Liceu. Aquest edifici ha sofert varis incendis, el darrer el 1994. Després de 5 anys de feina es va acabar la seva reconstrucció, i fou inaugurat el 1999. Es conserva pràcticament tot com era abans ja que només es va cremar la part de l'escenari; només s'han modificat alguns aspectes tècnics. Un teló contraincendis de 28 tones separa l'escenari del pati de la platea. El teatre té una capacitat de quasi 2.300 persones, essent una de les sales dedicades a l'òpera més grans del món. Algunes zones són realment esplèndides, com la Sala dels Miralls, o el club social, denominat Espai Liceu, que per accedir-hi s'ha d'ésser soci. Fins fa molt poc temps, les dones no podien ésser-ho i tan sols hi podien entrar acompanyades pel seu marit o company. En aquesta sala es pot contemplar una magnífica col·lecció de pintures de pintors catalans de principi de segle, com Ramon Cases o Santiago Russinyol. La sala manté tot l'esplendor que tenia a principis del segle XX. Una visita que sense cap dubte va ésser de l'agrat de tothom.

Ja el migdia, i amb els peus davall la taula, es va fer una bona dinada. A la sobretaula, col·loqui amb Rafel Duran que, d'una manera molt didàctica, ens va explicar les entreteles del muntatge d'una obra de teatre, i en concret com havia estat el de *Casa de nines*, les dificultats que havia tingut, quan un mes abans de l'estrena el primer actor havia abandonat els assaigs i quina era la visió que ell tenia de l'obra. La sobretaula es va allargar fins quasi les cinc de l'horabaixa, i després d'una volteta per les Rambles incíarem el camí de retorn cap a Mallorca, amb la promesa de tornar repetir l'experiència en una altra oportunitat. Esperem que així sia.

Sala Petita
del 12 de febrer
al 14 d'abril
de 2004

Traducció
Feliu Formosa
Carolina Moreno

TNC
Teatre Nacional
de Catalunya
www.tnc.es

HENRIK
IBSEN
CASA DE
NINES
Direcció
RAFAEL
DURAN

Uns dels projectes teatrals d'en Rafel Duran per aquesta temporada ha estat sens dubte "Casa de nines". L'estrena fou el 19 de febrer al Teatre Nacional de Catalunya, i l'obra va despertar un gran interès tant pel públic de Catalunya com de Mallorca, ja que des de l'Auditori de sa Mònica es va muntar un viatge cultural per poder veure l'obra, ja que és de tan gran magnitud que no podrà fer circuits teatrals a diverses ciutats i poblacions, tal com s'havia fet amb altres obres.

Les representacions seran del 19 de febrer a l'11 d'abril a la sala petita del Teatre Nacional de Catalunya amb una durada de 2 hores i 45 minuts.

El reparatiment està encapçalat per Francesc Garrido (Torvald Helmer, advocat), Laura Conejero (Nora, la seva dona), Pep Anton Muñoz (El doctor Rank), Roser Batalla (La senyora Linde), Andreu Benito (Krogstad, procurador), Maria Cinta Compta (la mainadera) i Caterina Alorda (La minyona).

L'equip que ja ha treballat diverses vegades amb en Rafel són Rafel Lladó a l'escenografia, César Olivari al vestuari, Albert Faura a la il·luminació. Aquesta vegada comptà amb la col·laboració coreogràfica de Sol Picó. I a més a més amb onze tècnics i ajudants.

He pogut tenir accés a un dossier de premsa, el qual em permet reproduir-vos les paraules que grans autors parlaren d'aquesta gran obra, les quals vos reproduesc tot seguit.

"Casa de nines és una de les obres centrals de la dramaturgia d'Ibsen i l'any 1893 va ser la primera obra del dramaturg noruec a ser representada en català. És un drama contemporani en què l'individualisme dels personatges s'enfronta a la moral i als costums esta-

blerts. La protagonista de l'obra, Nora, una dona bella, individualista i molt mimada, reconeix la falsedat de tot allò que l'envolta. Casada amb l'advocat Torvald Helmer, viu una vida aparentment de color de rosa, afavorida per l'ascens econòmic del seu marit. Anys enrere, una greu malaltia de Trovald obligà Nora a transgredir d'amagatotis el codi moral per salvar-li la vida. Quan el seu marit ho descobreix, es mostra incapaç d'acceptar la "culpa" de Nora en nom d'una integritat moral que, en realitat, amaga la por al descrèdit social. L'heroïna, humiliada, s'adona del miratge sobre el qual ha sustentat el seu matrimoni i pren la decisió d'encetar el camí cap a la llibertat i l'emancipació com a ésser humà. Comença a fer el primer pas de nina a dona".

Casa de nines segons Strindberg

"El que el mateix autor ha volgut dir amb Casa de nines, no se sabrà mai. El fet que l'obra fes la impressió de ser un manifest a favor de la dona oprimida, i que el gran públic ho interpretés d'aquesta manera, va provocar tot seguit una tal tempesta que fins i tot la gent més calmada va perdre el cap. Perquè l'obra mostra exactament el contrari del que se suposa que mostra. O bé tota l'obra no és més que una prova del perill que Ibsen corre per escriure peces teatrals sobre temes seriosos o bé, per escollir un altre punt de vista, l'obra no és en absolut una defensa de la dona oprimida, sinó tot el contrari tan sols una il·lustració de la influència que pot tenir l'herència damunt la personalitat?. En aquest cas, l'escriptor hauria d'haver tingut l'honestedat d'esmentar l'herència per excusar també Helmer. O bé es tracta potser de la mala educació de Nora? En efecte, ella carrega moltes coses a compte d'aquesta educació. Per què Helmer no té el dret de carregar la culpa damunt la mala educació que ha rebut? O bé tot plegat no es tracta de res més, purament i simplement, que d'una obra de teatre escrita per adular les dones; en aquest cas hauria de ser classificada entre les obres de teatre, sota la rúbrica de "Diversió pública", i no de ser sot-

mesa a una discussió seriosa, i molt menys encara de tenir l'honor d'enfrontar l'una contra l'altra les dues meitats de la humanitat.

Això no obstant, amb Casa de nines, el problema dels matrimonis desgraciats es va posar damunt la taula. Totes les dones van veure els seus marits com uns tirans i totes elles, per raons més o menys bones, es van considerar com a nines. És així que hom ha vist en la literatura tota una sèrie de marits que falsificaven reconeixements de deutes i eren blasmatos en l'escena final per les seves dones, sense que les autores femenines tinguessin la generositat d'Ibsen d'esmentar com a excusa la disposició hereditària pel que fa a falsificar els reconeixements de deutes. Hom ha vist, doncs, marits que dilapidaven el diner de les seves dones, però no ha vist dones que dilapidessin el dels seus marits, com la justícia ho hauria exigit. Malgrat totes les bestieses que es van escriure, es va fer un gran pas endavant, en denunciar el matrimoni com a institució divina, en rebatre les exigències de felicitat absoluta en el si del matrimoni i en admetre, finalment, que el dret al divorci per als esposos desunits tenia la seva raó de ser. I això va ser un gran què. Les causes dels matrimonis desgraciats són múltiples. D'entrada la mateixa naturalesa del matrimoni. Dos éssers, més enllà de la convenció dels sexes oposats, cometem la imprudència, de prometre, l'un a l'altre, de restar units tota la seva vida".

Aquest fragment del "prefaci" de Strindberg a l'edició francesa de Giftas, titulada Mariés, publicada a Lausana el 1885. La referència s'ha extret, però, de la nova impressió i traducció a càrrec d'Éditions Actes Sud, el 1986.

Un altre cop en Rafel va demostrar el seu gran grau d'exigència i perfeccionament tant amb el muntatge, escenografia, coreografia, vestuari, etc. Tot un gust i plaer pels espectadors. Un fort aplaudiment per aquesta gran obra.

Joana Domenge

L'aeroport de Mallorca, una obra que fa empegueir

Guillem Pont

Avui, dia vint-i-nou de març de l'any dos mil quatre ha plogut: res de l'altre món, un xec-xec més o menys continu durant unes quantes hores.

Potser aquests polítics que decideixen, amb doblers públics, pagar autocars autocars perquè la gent pugui anar no sé on o per veure no sé què, també n'haurien de llogar un per anar de visita a l'aeroport els dies que plou.

Resulta tot un espectacle, interessant i didàctic (pedagògic diuen ara). Aquells espais magestuosos, amb aquells vitralls tombats que deixen regalimar l'aigua fent una cortina de moviment, amb passadissos immensos, llargs de terra brillant i il·lustrós, amb aquelles botigues modernes de gent que xamporreja qualsevol de les llengües vives, el renou i el colorins... i els dies que plou els poals blaus situats a diversos punts del "hall". Nombrosos poals escalonats, grups de quatre, grups de tres, grups de dos... semblant a aquella obra artística que situava bolles de metall mòbils a l'entrada de l'espai d'exposicions, però aquí amb poals cúbics de plàstic blaus. I més enllà una mena de borses de fems negres obertes com si fossis sacs a punt de rebre algun tipus de gènere, alguns amb rotlanes de paper de cuina en el seu interior... tot un broll d'imaginació.

Segons qui hagués firmat "l'obra" potser fins i tot farien pagar entrada, i nosaltres ho tenim de forma gratuïta.

I després de la visita podem parlar de l'encert de les combinacions, o de la insignificança dels volums blaus en comparació amb la immensitat de l'espai, de l'alternança de poals i borses, de la senzillesa del fet creatiu... i potser fins i tot podríem arribar a teoritzar sobre l'art.

Tot un entreteniment, un acte lúdic,

per a la primera, la segona i la tercera edat.

A vegades, moltes vegades la imaginació res a veure té amb la realitat, que sempre sol ser més senzilla, simple i terrenal. Les borses de fems i els poals de plàstic són remeis casolans i preturístics que arreplegar l'aigua de les nombroses goteres del flamant aeroport, (aquest mateix que ara volen ampliar perquè puguin arribar més turistes, just en el precís moment en què alguns dels empresaris illencs comencen a vendre hotels, o dels apartaments en fan pisos, perquè els resulta més rendible invertir a les Il·lunyanes terres que banya el Carib) els dies de pluja.

Tot un espectacle!, però de vergonya i empegueiment.

Com és possible que una obra com aquesta, encara nova, tenguí tantes goteres?

Com és possible, amb els dies de pluja que hi ha hagut, encara no les hagin arreglades?

Són compatibles les campanyes de promoció turística amb les goteres a l'aeroport?

No haurem perdut el sentit de la responsabilitat de la feina (ben) feta?

Les goteres de l'aeroport, no són però, dissortadament un fet aïllat. Són un botó de mostra, però qui més qui manco podria fer una llista de baja-

nades d'obres pagades amb doblers de tots: asfaltats que creen bassots, obres que ara feim i ara desfeim, terraplens que cauen sobre les vies del tren, carreteres que s'estrenyen en arribar a un pont, obres petites que es fan i es tornen fer perquè no havien quedat bé, barcades i barcades d'arena que en dos dies se'n tornen, obres a vora mar que amb un temporalet se'n van en orris... sembla que els doblers que pagam entre tots no tenen cap valor...

Algú en deu ser responsable de els obres públiques que es fan, o no?

Fins quan considerarem que el que és de tots no és de ningú?

(Encara ens resta molt de camí a córrer fins arribar a la somniada normalitat, però, mentrestant podem fer excursions turístiques a l'aeroport els dies de pluja i ens ho passarem bé).

Felipades blau, felip blau

No només no és més ric qui més té, sinó que és més ric qui té més.

* * * * *

Per acabar-ho d'arrodonir, li falta un bull.

* * * * *

Un paraigua foradat només serveix per agafar una brusca.

* * * * *

-Bé, ja te pegaré un cop de telèfon.
-Ho he pensat millor, i crec que és millor que abans en parlem.

* * * * *

-Que saps si vendrà en Bernat?

-Sí.

-I quan arribarà?

-No ho sé.

-Però vendrà?

-Sí.

-Avui?

-No ho sé.

-Però és segur que vendrà?

-Sí.

-A veure, aquí és ca'n Bernat?

-No

-I on és aquí?

-Es cementiri.

Un intent d'aproximació racional a la realitat social aparent actual

Ostres! m'ha duit feina el títol. Cercar paraules per delimitar allò que un vol dir no sempre resulta un dit-i-fet.

Diversos fets em porten a sintetitzar el propi pensament per tal d'intentar situar-me en un ara i aquí mutable i bellugadís.

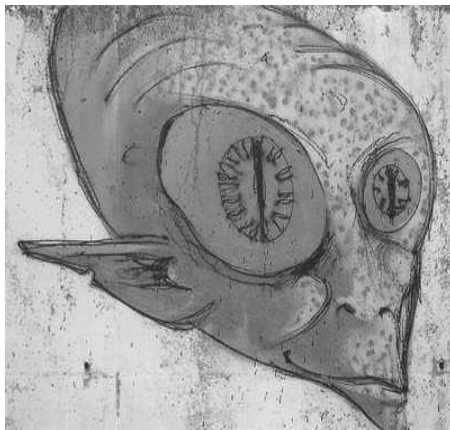
A França, a les eleccions regionals de poc pès polític, hi ha hagut un espectacular increment de vots cap a l'esquerra. Bé, els analistes diuen que els conceptes dreta-esquerra ja resulten absolts i que, com en el cas de França, la gent vota "l'altra tendència" (sigui la que sigui) quan pensa que pot minvar o pot perillar la qualitat de vida.

Per fer una lectura de les darreres eleccions espanyoles potser hauríem de recórrer a observadors estrangers, però sembla assumit per gairebé tothom que no és que hi hagi hagut gaire canvi de vot, sinó que ha anat a votar més gent que altres vegades, gent que ha dit "basta ja, això no pot ser!" i ha reorientat el lleure del diumenge per poder anar a votar.

I també podríem parlar dels governants d'aquestes Illes, i de la seva actitud arrogant i de passar cilindre aplicada, almanco, fins a les Generals. Actitud que portava n'Ignasi i a d'altres a plantejar-nos una pregunta bàsica: què passa aquí? Per què?

A mi m'han ajudat dues lectures a clarificar la qüestió.

Una macro, general, que m'ajuda a entendre per on van els tirs a nivell general. És l'aportació de E. Luttwak (Turbocapitalismo. Quienes ganan y quienes pierden en la globalización) que en poques paraules ve a dir que aquesta "lleï de mercat" que ens ha tocat viure (alguns li diuen neoliberalisme) que ens proporciona capacitat per comprar coses i més coses fins a considerar que "vivim bé", empesos per la dinàmica del lliure mercat i per la competència oberta entre empreses que cerquen solament i de forma inequívoca guanys econòmics, és una moneda que també té una altra cara. Una cara que moltes vegades no es comenta, si és que no s'amaga. Una

cara condicionada bàsicament per tres trets: un, la polarització econòmica i social, és a dir el pobres són de cada dia més pobres i els rics més rics; dos una depredació del medi (conseqüència de l'únic valor del "guany econòmic") i l'uniformisme cultural.

I una altra a nivell micro, centrat en l'entorn, l'explicació que va fer el periodista Llorenç Payeres intentant explicar la política del PP en aquestes Illes (El PP fixa agenda, 29/02/2004) on, si fa no fa, comentava que l'actuació del partit dirigent és ben conseqüent amb l'objectiu final: tornar guanyar les eleccions. Per això es fan enquestes per detectar les "necessitats" que en general tenen les persones que viuen en aquesta terra. Es clar, llavors surt que l'ensenyament, la llengua, el desenvolupament del transport públic... no solament no són motius de preocupació i, per tant, no cal dedicar-hi gaire energies sinó que a més són temes que solament desperten l'interès de persones que mai no han estat ni seran votants del PP. Al cap i a la fi, és l'aplicació de tècniques per contentar i ampliar la base dels votants incomodant als contraris. Què més vols?

Dues lectures que he volgut considerar que m'han orientat a respondre interrogants. Potser és un plantejament simplista, però què voleu que us digui, crec que a mi m'ha ajudat.

Salut!

Guillem Pont

Turisme

Ignasi Umbert

El T.O. austríac GULET TOUROPA TOURISTIK realitza un seminari de formació per als seus guies a l'Hotel Castell de Mar de Cala Millor

El passat mes de març, concretament del 7 al 14, el tour-operador més important d'Àustria va realitzar un seminari de formació per als seus guies, amb una assistència de 77 participants.

El Grup Gulet forma part del principal tour-operador alemany, TUI. Aquesta ha estat una gran oportunitat, no tan sols per CM Hotels (Castell de Mar i Playa del Moro), on han estat allotjats, sinó també perquè amb aquestes iniciatives del que es tracta és d'obrir nous mercats i al mateix temps donar a conèixer la zona de Cala Millor a Àustria, a fi que la nostra zona, la Badia de Cala Millor, sia de cada vegada més coneguda, més europea i més internacional.

El Seminari fou clausurat el dia 12 amb una petita festa que va tenir lloc a les terrasses del mateix Hotel Castell de Mar, amb l'assistència de representants de Gulet, TUI-Espanya, hotelers, mitjans de comunicació, les màximes representacions polítiques i turístiques de la zona, etc.; més de 150 convidats pogueren gaudir d'una extraordinària barbacoa on es mesclaren productes de la nostra Illa amb productes austríacs.

Durant aquest acte el director de l'Hotel, senyor Joan Salas, va anunciar la propera celebració del 40è aniversari de la inauguració de l'Hotel Castell de Mar, que fou obert el 1965.

El joc dels animals

He de confessar que les meves percepcions, tal vegada és qüestió de sensibilitat i/o creativitat, resten lluny de les de l'admirat poeta i capellà que és capaç d'assenyalar:

"Tots els grans tractats de psicologies els trop al corral de la volateria"

Amb tot i amb això he de confessar que, de tant en tant, m'agrada entretenir-me observant els animals que tenc a l'abast.

Més que un entreteniment intranscendent, de badocar una mica, entre activitat i activitat és la resultant de la casualitat: sents un gisco a darrera hora de l'horabaixa, et gires i veus com una òliba ha agafat una presa que és qui es queixa (26/03/04) o sents un rrrrrrrrrrr poc habitual a l'entorn de les basses, observes amb paciència i al cap d'una estona veus aparèixer els ulls que sobresurten del cap afavorit d'un calàpet (21/03/04).

I, a vegades, el que fan els animals et porta a la reflexió. Sobrepasant el fet curiós arribes al plantejament de preguntes, moltes d'elles sense resposta. Fa anys vaig contar -"clotet"- la pacient equidistància que en un dia de pluja mantenia la vella d'un niu de caçamosques. Un dia contaré l'entrenament a què són sotmesos els pollets per part de la lloca (quan intentava esbrinar el concepte "coaching" -tècnica esportiva adaptada al món empresarial- tot d'una vaig recordar la lliçó de la lloca).

Des de la carrera de ses cases estant es poden observar perfectament els bots i capgirells que fan els cabridets de poques setmanes. Hom es pot meravellar de l'equilibri i de l'atreviment experimental que exerceixen.

I també del joc social dels anyells. Si ho he dit bé, "joc social".

Guillem Pont

Element de distinta edat -des de poques setmanes als dos mesos- i sexe, juguen plegats. Van corrent d'aquí cap allà un rera l'altre, en sec es paren i tornen començar a córrer. No sempre el mateix al davant, ni el de més edat... però corren sense parar, ara cap aquí, ara cap allà corrent a tota... talment com si fossin parvulets de dos i tres anys. Els mens i el nins petits juguen igual: experimenten de manera individual però un al costat de l'altre. Després es paren i descansen, o cerquen sa mare. Observar-los una estona és un vertader plaer.

L'altre dia vaig poder contemplar un fet que no havia vist mai i que em va sorprendre: una de les ovelles, també jugava amb els mens. Integrada en el grup botava de quatre potes, amb les cames rígides s'alçava d'en terra i avançava uns pams, seguint bot rera bot el córrer dels menets.

Em va sorprendre tant que no acabava d'estar segur del que havia vist. I en vaig parlar amb el pastor qui em va certificar que no havia vist bubotes que a vegades passa i que, temps enrera, era considerat un senyal d'aigua o de canvi de temps.

Ens queden tantes coses per aprendre! I tan relatiu el concepte "cultura", que potser ens haurem de replantejar conceptes apresos i interioritzats.

Alguns assenyalen que tan important com aprendre coses noves és la capacitat de desaprendre allò d'errat que tenim assumit com a bo. O no?

Ben fet
&
Toni Navarro
-catering-
servei de festes a domicili

info@ben-fet.com www.bwn-fwt.com

Per què tanta sang innocent ?

Madrid, 11 de març: cal no oblidar aquesta data

No al terrorisme, sia del color que sia

I. Umbert

De la violència tan sols en surt més violència

La dècada dels anys 80 va quedar marcada per la desídia i el poc interès dels administradors de FEVE front al mal servei, precari i escàs que patien els usuaris/es del tren a Mallorca.

Segurament va ser determinant per a no liquidar definitivament el servei, el fet de què en els tallers de Palma, els operaris s'impliquessin més enllà del que se'ls exigia per a què els vells trens "Ferrostals" resistissin fins que el PP canviés d'opinió, coincidint amb el traspàs de les competències de FEVE i la creació del "logo" autonòmic SFM.

Va ser a principis dels anys 90 quan en el PP van decidir que pel que costa mantenir un tren, bé ens ho podem permetre i decidiren comprar un parell de maquinets nous per poder fer una inauguració, abans de les eleccions autonòmiques del 95. Poc temps abans, el Director General de Transport, Sr. Ramonell, afirmava que per la poca gent que viatja en tren, més val pagar-los un taxi perhom.

Probablement en el PP no pretenien potenciar el tren ni pensaven que hi hagués una important demanda per part de la població, avesada a utilitzar el cotxe particular.

Dins del nou projecte de renovació i extensió del tren elaborat pel PP de Mallorca, no hi degueren posar gaire esment a fer un estudi de viabilitat dels nous traçats, ni a considerar les mides de les andanes, ni la potència, ni la capacitat de les noves màquines que es volien adquirir, potser es fixaren únicament en no gastar massa per tan poca cosa.

Així s'explica que quan arribaren les noves màquines, just abans de les eleccions autonòmiques del 95, no eren de l'altura adequada per a les andanes de Mallorca i per poder fer la inauguració amb Gabriel Canyelles (president) i els periodistes, hagueren de construir a l'estació de Palma unes andanes provisionals de fusta per poder pujar al tren i viatjar fins a la Via de Cintura, ja que més enllà ja no hi havia andanes provisionals a cap altra estació. Per poder funcionar les noves màquines hagueren d'aixecar andanes noves a una distància considerable de totes les estacions, per no deixar-les tapades i a partir d'aquest

moment els trens ja no es tornarien a aturar mai més davant les estacions històriques, ara ho han de fer davant les andanes modernes que amb comparació no tenen gens gràcia, ni gaire utilitat davant les inclemències del temps.

Ni el Projecte de Servei, ni les noves màquines de tren que tenim són el que necessitem a Mallorca, el PP no pretenia a principis dels 90 resoldre res, ni donar cap opció més ecològica al problema del transport.

L'opció del tren Palma-Manacor-Artà, passant per Inca no és encertada, respon única i exclusivament a què ja hi havia un traçat anterior i resulta més econòmic a curt termini rehabilitar-lo. Seria necessari un nou traçat adaptat a les necessitats reals de transport, que pot ser passaria per Son Ferriol o l'aeroport entre d'altres opcions i pot ser amb enllaços de microbusos com els implantats per el Pacte de Progrés.

Les màquines son estretes, molt altes i tenen el motor diesel, no poden augmentar la velocitat per manca d'estabilitat, caldria que les vies fossin de més amplària i que les màquines no fossin tan altes. Els motors diesel no són adequats per fer tantes aturades i ens caldrien màquines elèctriques que sí ho poden fer sense complicacions i en tenir una major acceleració permet recuperar minuts de retard entre estacions, cosa que actualment no es pot fer.

L'any 99, quan el Pacte de Progrés va assumir el Govern Balear el que s'havia d'haver fet era denunciar tot el mal projecte i els dèficits del tren, abans que posar-se a desenvolupar el que ja estava mal iniciat.

Pot ser va pesar molt la necessitat de fer inauguracions, més que el PP si pot ser i això va portar a no ser gens crítics amb el model de màquines de tren que teníem, ni amb els traçats existents. Esperar a tenir un nou projecte de traçats més encertats, amb nous models de maquina, amb doble via, més ampla i electrificada, requeria més temps del que disposaven per a poder fer la inauguració de l'estació i el servei a Manacor en la legislatura passada,

Guillem Ramis i Canyelles
Associació d'Usuaris del Tren

Sopar solidari

Gairebé encara falten dos mesos per al berenar-sopar solidari del 22 de maig a ses Sitges a favor de la Fundació Campaner per ajudar als nins amb Noma, i de mica en mica es va dibuixant el que potser serà. Així...

* Els tiquets/donatius de 10 • ja es troben a la venda en diversos punts

* El berenar-sopar consistirà en:
Coca amb verdura
Torrat (panxeta i carn)
Fruita
Ensaïmada amb gelat

(ja hi ha un grup de col·laboradors que s'han apuntat per a la realització de les coques i ensaïmades del sopar)

* Es rifaran diversos grups d'obsequis

* A hores d'ara ja han ofert la seva col·laboració:

-Viatges: Monblau (a Paris, 2 persones)

-Llibres: Ajuntament, "la Caixa", Sa Nostra, Llibreria Xaloc

-Sopars: Restaurants Molí d'en Bou, Oasis i Son Trobat,

-Quadres: Josep Cortès, Antoni J. Ballester, Felip Fortesa; Jaume Roselló

-Altres obsequis:

-Naixement (Llorenç Gelabert)

-Cinc conjunts d'escriptori (L Schering)

-Dos bolsos (L.Coll)

-Collar (Madre Perla)

-Dos tractaments anticel·lulítics (Arkopharma)

-Dues ensaïmades (Forn Nou)

-Dues botelles de xampany (rest. Son Barbot)

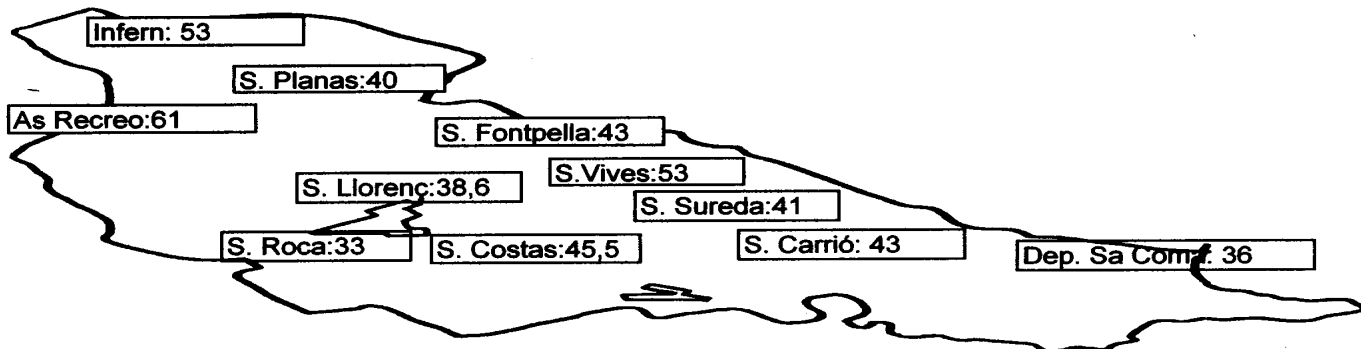
-Conjunt de petits regals (la Caixa)

* També es treballa en la recerca d'alguns grups d'animació

CA'N XESC · ASTACIÓ PLUVIOMÈTRICA B480 · SAN LLORENÇ DES CARDASSAR RESUM DE LAS DADES VARIABLES DEL MES DE MARÇ DEL 2004

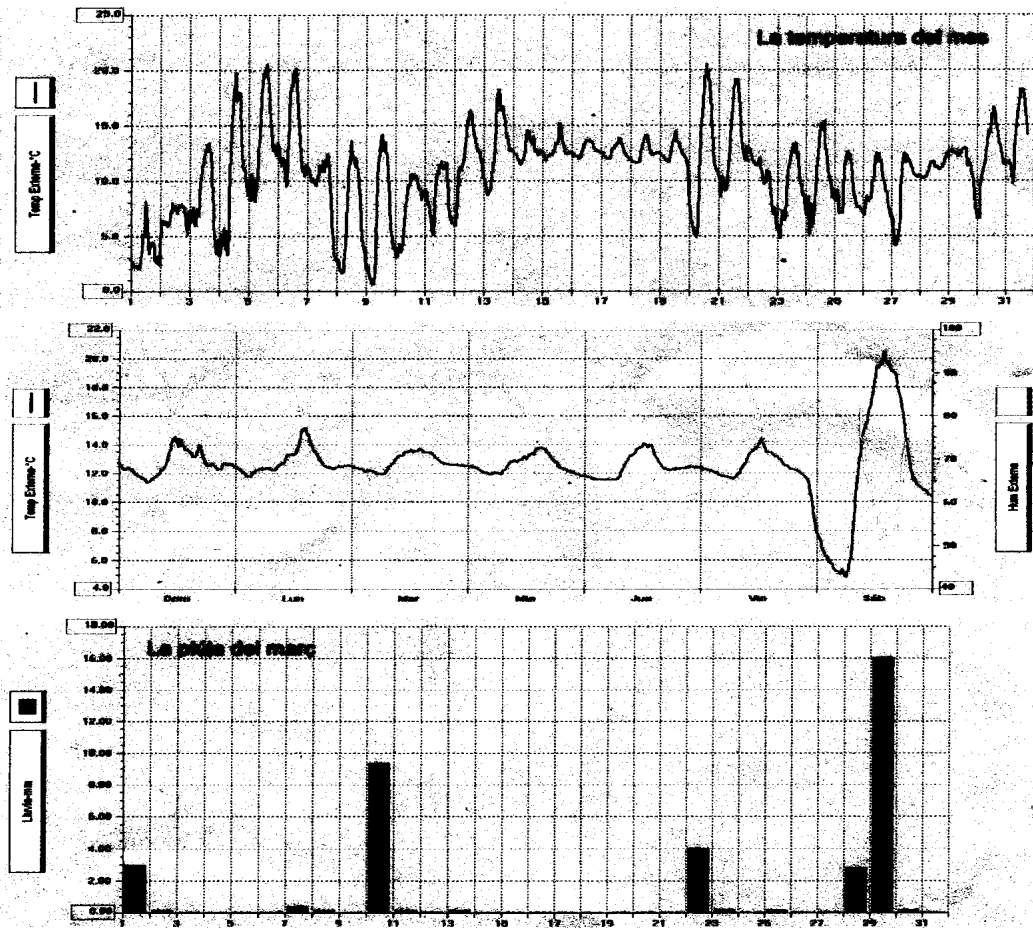
CEL SERÈ 7 dies	VARIABLE 11 dies	CEL COBERT 12 dies	GRANIS 0	TEMPESTES 0	DIAS DE PLUJA 8	BOIRADES 0	GELADES 1
	4538 Kms	51,5 kms/ hora	73 kms/ hora				
DIRECCIÓ DOMINANT DEL VENT: E	RECORREGUT DEL VENT EN UN MES (EN KMS.)	VEL. MÁX DEL VENT, A SANT LLORENÇ Kms / h E	VEL. MÁX DEL VENT, A SA FONTEPELLA NW	TEMPER. MÀXIMA 20,7°C	TEMPER. MITJA 10,7°C	TEMPER. MÍNIMA 0,6°C	PLUJA ACUMULADA AL 2004 l/m2 115.6

Començarem es mes amb riuat d'aigo-neu i l'endemà era d'esperar sa gelada més forta de s'any, però ses condicions climàtiques no foren ses ideals i de gelada, res de res. A's cap de pocs dies es termòmetre passava partdamunt es 20°C, però aquesta pujada va durar poc i tornàrem desembocar en una remesa de dies fresquets seguits d'una setmana de vent de llevant, que arribava a Mallorca carregadíssim d'humitat: 90% i una temperatura de 13°. Tot això donava una sensació de tristesa meteorològica fins que es dissabte sortia es sol i fins i tot es mateixos llorencins mos n'alegràvem. No és estrany que ets alemanys s'hi trobin a gust!

És curiosa sa variació d'es gràfic central. Aquest dia a les deu des matí pareixia en sa nit i ses faroles des poble se varen haver d'encendre una estoneta de fosca que feia.

Xesc

Agenda Local 21

El passat dia 18 de març, la comissió de Mobilitat i Transport de l'Agenda Local 21, després de la lectura que va fer un dels seus membres, va acordar adherir-se al Manifest de la Plataforma en defensa del tren. Aquest Manifest fou presentat a la Comissió per un membre qualificat de la Plataforma, com és na Caterina Piris

Manifest

Aquesta plataforma la formem un grup de persones ampli i divers, sense cap altra connotació política ni de cap tipus, que no sigui defensar el transport públic en general i el tren en particular com un autèntic mitjà de transport de futur, d'alta capacitat, ecològic, còmode, ràpid i, sobretot, econòmic i segur.

Volem que les institucions encaminin els seus esforços per un tren de cada dia millor, eficient i que sigui una vertadera alternativa al transport privat.

Volem l'expansió de la xarxa mallorquina cap al major nombre possible de municipis i cap a la costa, i molt especialment a llocs de primera necessitat com l'aeroport, el port, la costa de la badia de Palma, la Universitat i els principals pobles i ciutats de l'Illa. (De les ciutats de més de 10.000 habitants, només un 30% tenen tren).

Volem trens bons, ben dotats de serveis, segurs, nombrosos i elèctrics, perquè són més ecològics i eficients. Volem, simplement, disposar d'un tren en les mateixes condicions que els ciutadans de la resta de l'Estat.

Volem un transport intermodal complementari a una xarxa ferroviària en expansió, amb connexions freqüents i clares i amb autobusos bons i còmodes, que permeti accedir als municipis que no puguin disposar del tren per mor d'una orografia complicada.

Volem que es millori la xarxa de carreteres existent per tal que el transport intermodal pugui funcionar amb rapidesa i eficàcia, sempre des del màxim respecte a l'entorn i al medi ambient.

Volem la millora del transport públic a Palma, sense plànyer esforços, construint-hi les infraestructures necessàries per tal que moure's per dins Palma no suposi un calvari sinó més aviat una comoditat.

Volem la integració de totes les tarifes de transport públic de tal manera que tren, autobusos de la Part Forana i autobusos de l'EMT de Palma tinguin un sol bitllet i una tarifa homogènia.

Volem que l'Adminis-

tració Pública s'impliqui decididament en favor del tren sense dir que "és massa car". Un quilòmetre de via fèrria és molt més barat que d'altres infraestructures que es potencien molt més. Tots pagam els mateixos impostos i per tant tenim dret a disposar de serveis públics en condicions òptimes independentment del lloc on visquem. Tenim una Administració Pública que és de tots i per a tots, i que ha de vetlar perquè tots els ciutadans puguem desplaçar-nos còmodament i sense necessitat d'haver de recórrer forçosament al transport privat, que és car, contaminant, perillós i que no tothom se'l pot permetre.

Volem fer passes endavant en la planificació, gestió i projecció del tren i del transport públic.

Volem que es pensi en els errors dels anys 60 i 70 perquè no es tornin a repetir: que no es clausurin més línies i que el tren s'acosti a la costa i s'obri definitivament al turisme, a les enormes possibilitats d'èxit que això implica dins una illa eminentment turística.

Volem, finalment, poder tenir un transport públic modèlic. Si tots els països desenvolupats d'arreu del món aposten pel tren i el converteixen en una vertadera alternativa al cotxe, pensam que nosaltres no hem de quedar enrere. Volem que l'Estat s'impliqui vertaderament per tal que el nostre transport públic sigui realment bo, independentment del color polític de les administracions.

Nota: per contactar amb la Plataforma en defensa del tren ho podeu fer a: trensi@mallorcaweb.net

